...ХЫ ОРОНУУДАЙ ПРОЛЕТАРИНАР, НЭГЭДЭГТЫ!

Бурят-Монголой ҮНЭН

...СС-эй Бурят-Монголой обкомой, БМАССР-эй Верховно Соведэй, КПСС-эй Улан-Удын горкомой орган.

№ 234 (1834)
ОКТЯБРИИН 2
ВОСКРЕСЕНЬЕ
1955 он

Сэн 20 мүнгэн.

МҮНӨӨДЭРЭЙ НОМЕРТО:

Хитад арадай агууехэ һайндэр

...тад Арадай Республикын байгуу...һаар гүйсэһэн зургаан жэлэй ойе ...э хитад арад мүнөөдэр зоригжол ...өөр ба баяр баясхалантайгаар һайн...жэ байна. Советскэ Союзай, ара...демократиин оронуудай арад зон, ...рамдалда дуратай бүхы хүн түрэл...нэ алдарта ойе ахадүүгэй һайн ...н мэдэрэлтэйгээр тэмдэглэнэ.

...тадай Арадай Республикын Түрүү...э нүхэр Мао Цзэ-дунда, Арадай тү...шэдэй бүхэхитадай суглаанай Саг ...ын Комитедэй Түрүүлэгшэ нүхэр ...Шао-цидэ, Хитадай Арадай Респуб...н Гүрэнэй Соведэй Премьер ба Га...н Хэрэгүүдэй Министр нүхэр Чжоу ...айда СССР-эй Верховно Соведэй ...иумэй Түрүүлэгшэ К. Ворошило...ССР Союзай Министрнүүдэй Сове...Түрүүлэгшэ Н. Булганинай, ССР ...ай Министрнүүдэй Соведэй Түрүү...н Орлогшо ба Гадаадын Хэрэгүү...Министр В. Молотовой эльгээһэн ...алга дотор ингэжэ хэлэгдэнэ:

...тадай Арадай Республикын бай...даһаар зургаан жэлэй ойтой да...дуулан, хүндэтэ нүхэд, таанадта, ...аар дамжуулан ахадүү хитад ... халуун амаршалга хүргэнэбди.

...адай Арадай Республикын бай...даһанһаа хойшо үнгэрһэн зургаан ...турша дотор хитад арад өөрынгөө ...оной арадай ажахын бүхы һалба...дые ба соёл культурые хүгжөөхэ ...айхабтар ехэ амжалтануудые ...д, илалта түгэсөөр социализм бай... байна».

...эр Мао Цзэ-дун түрүүтэй Комму...ескэ партиин хүтэлбэри доро эрхэ ...эй ба бэсэ даанхай байдалай тү...он доторхи хархис этэгээдүүдтэ ...н булимтарагшадта эсэргүүгээр ...арадай үни удаан саг соо эрэлхэг ...ойгоор тэмсэһэнэй эсэстэ Хита...адай Республика байгуулагдаһан ...49 оной октябриин 1-дэ Хитадай ... Республикын байгуулагдаһан ...хадаа демократиин ба социализ...хүсэнүүдэй бүхэдэлхэйн-түүхэтэ ...байһан юм. Дэлхэй дээрэ арадай ...бии болгогдоходо эб найрамда...социализмын хүсэнүүд улам ехэ ...байна.

...ө үедэ Хитадай Арадай Респуб...Советскэ Союзтай хамта Азида ба ...лхэй дээрэ эб найрамдалай илаг...түшэг тулгуури болонхой. Хи...Арадай Республикын илан ман...гүүжэжэ байһан ушар хадаа им...змын ба колониальна дарлалтын ...эсэргүүсэн, эрхэ сүлөөгэйнгөө ...ональна бэеэ даанхай байдалайн...ө бүхы дарлагдаһан арадуудай ...лөөлэлгын тэмсэлые зоригжуул...

...э байдалтай ба олониитын шэ...улгатай болоод байхадаа хи...дай зоригжол түгэс хүсэниинь ...дуулдаагүй ехээр элирэн гараба. ...изм-ленинизмын үзэл сурталда, ...рска интернационализмын хэрэг...сахэ ябадаг Хитадай баатарлиг ...истическэ партиин зааһан за...лбэришэгүйгөөр дабшаһан хитад ...эрһэн жэлнүүдэй турша дотор ...ынгоо бүхы һалбаринуудта ба ...а байгуулалтадаа айхабтар ехэ ...нуудые түйлаа. Хитад арад нэ...табанжэлэй түсэбые дүүргэхын ...н зоригтойгоор ажаллажа бай...э промышленностиие хүгжөөхэ, ...индустриализацилхын ба хүдөө ...социалистическээр шэнэдхэн ху...н тула бата бэхи үндэһэ һуури ...арадайнгаа материальна ажана ...далые элитэ ехээр дээшэлүүл...э нэгэдэхи табанжэлэйнь гол зо...болоно.

...табанжэлэй түсэбэй агууехэ уд...ынь юуб гэхэдэ, тэрэ хадаа ша...ан оролгын үедэ Коммунисти...партиин баримталдаг гол хараа ...ёһоор арадай Хитадые социа...э индустриальна хүгжэлтын ...үдөө ажахые, кустарна про...остиие, энгэй худалдаа най...промышленностиие социалисти...шэнэдхэн хубилгаха замда **«Шата дамжан оролгын экэ ...ии баримталдаг эгээн шухала ...амынь ба гол зорилгонуудынь ...юб гэхэдэ, удаахан сагай ху... дадхаа дадхааһаар оропоо со...ескэ ёһоор индустриализацил... ажахыгаа, кустарна промы...ныа, энгынгээ худалдаа нэй...промышленностиие дадхаа дад... социалистическээр шэнэдхэн ... ябадал мүн»,**—гэжэ нүхэр ...дун һаана.

... Арадай Республика нэгэдэхи ...эйнгээ түсэбые амжалтатайгаар ... байхадаа социализм байгуул...хүсэн түгэс материальна ба...охо байна. Табанжэлэй турша ...эндэ 694 томо промышленна ...нууд, тэрэ тоодо 156-ниинь ...Союзай туһаламжаар бариг...шэнэдхэн заһабарилагдаха юм. ...ойнгоо хүсэ ехэтэ промыш... байгуулха зуураа, хитад арад ...мышленностьёо эгээн ехээр ба ...түшээр хүгжөөжэ байна.

...н табанжэлэй турша дотор ...үдөө ажахы улам ехээр дэб...юм. Орон доторнь хүдөө ажа...культуранууд бүри ехээр үйлэд...г болохо. Социалистическээр ...байгуулагдахадаа хүдөө ню...хэл шарай үндэһөөрөө ху... табанжэлэй түсэбые дүүргэ...хын түлөө шэн зоригтойгоор тэмсэһэн хитад арад айхабтар ехэ амжалтануудые туйлана.

Табанжэлэй түрүүшын гурбан жэл соо арадай ажахын бүхы һалбаринуудта айхабтар ехэ амжалтанууд туйлагдаба. **1952 онтой жэшээлэн харахада, промышленна үйлэдбэриинь ниитэ хэмжээн 1955 ондо 62 процентээр дээшэлһэн байна.**

Хитадай Арадай Республикын хүсэ ехэтэй ба илагдашагүй бата бэхи байһыень үнгэрһэн зургаан жэлнүүд бүхы дэлхэйдэ эли тодоор харуулба. Орон доторнь арадай демократическа диктатурын байгуулалта улам бэхижэһэн байна. Гүрэнэйнь эбдэршэгүй үндэһэ һуури болохо хүдэлмэришэн ангиин ба таряашадай холбоо барисаа хэмжээлэшэгүй ехээр бэхижэбэ. Хитад арадай бүхы демократическа ба патриотическа хүсэнүүд нэгэдэмэл арадай-демократическа фронтын туг доро улам нягтаар жагсаба.

Национальна асуудалые шиидхэхэ талаар КНР-тэ элитэ ехэ амжалтанууд туйлагдаба. Тэгшэ эрхэтэй байлга, ахадүүгэй хани барисаан ба бэе бэедээ туһалалсалга дээрэ үндэһэлһэн Хитадай бүхы үндэһэ яһатанай хоорондохи шэнэ харилсаанууд улам хүгжэжэ ба бэхижэжэ байна.

Экономикынгоо улам түргэнөөр хүгжэжэ байһанһаа, арад зонойнгоо ажабайдалые һайжаруулхын түлөө Хитадай Коммунистическэ партиин ба правительствын тон ехэ оролдолго гаргажа байһанһаа боложо ажалшадай материальна ажана һайн байдал саг үргэлжэ дээшэлнэ. КНР-тэ культурна байгуулалта үргэн далайсатайгаар ябуулагдана.

Социализм байгуулха замаар хитад арадай илалта түгэсөөр дабшаха бүринь советскэ арадтай бата бэхи ба хэтэ мүнхэдөө байха хани барисааниинь улам бэхижэнэ. Советскэ ба хитад арадуудай холбоо барисаа, хани нүхэсэл, бэе бэедээ туһалалсалга хадаа адли тэгшэ эрхэтэй байлга дээрэһээ, бэе бэеынгээ национальна интересүүдые хүндэлэлгэ дээрэһээ үнэн сэдьхэлһээ туһаламжа үзүүлжэ, бүхы дээрээ экономическа дэбжэлтэ туйлаха гэһэн хүсэл дээрэһээ үндэһэлнэ. Советскэ ба хитад арадуудай ахадүүгэй эбдэршэгүй хани барисаан хадаа социалистическэ лагериин оронуудай хоорондо бии болоһон уласхоорондын шэнэ харилсаануудай жэшээ мүн. Тэрэ хадаа пролетарска интернационализмын бодото бэелэл гээшэ.

Советскэ Союз ба Хитадай Арадай Республика эб найрамдалай, демократиин ба социализмын лагериин эбдэршэгүй бата бэхи түшэг тулгуури болоно. Эб найрамдалай, прогрессын түлөө СССР-эй ба КНР-эй нэгэн һаналтайгаар, халуун хани барисаатайгаар хэһэн тэмсэл хадаа бүхы хүн түрэлтэнэй хуби заяанда улам бүри шиидхэхы нүлөө үзүүлнэ.

Коммунизм байгуулха талаар Советскэ Союзай туйлаһан амжалтанууд ба Хитадай Арадай Республикын илалтанууд, арадуудай хоорондохи хани барисаанай ба эб найрамдалай түлөө демократическа оронуудай хэдэг ниитын тэмсэл—эдэ бүгэдэ бүхы түүхын ябасада, хүн түрэлтэнэй хүгжэлтэдэ айхабтар ехэ нүлөө үзүүлнэ,—гэжэ Советскэ правительственна делегациин толгойлогшо нүхэр Н. С. Хрущев нёдондо КНР-эй 5 жэлэй ойн һайндэрлэлгэ дээрэ мэдүүлһэн байна.

Агууехэ гүрэн болохо Хитадай Арадай Республика өөрынгөө байгуулагдаһан сагһаа хойшо бүхы дэлхэй дээрэ эб найрамдалые ба уласхоорондын аюулгүй байдалые сахилгада айхабтар ехэ туһа нэмэри хэһэн ба мүнөөшье хэһээр байна. Уласхоорондын түгшүүрилые саашадань һулаpуулхын түлөө КНР бүхы хүсөөрөө оролдоно. Мүнөө үедэ Арадай Хитадай хабаадалгагүйгөөр уласхоорондын асуудалнуудые шиидхэжэ болохогүй байна.

Нэгэдэмэл Нацануудай Организацида Хитадай Арадай Республикын хуулита һууриая эзэлхэ ябадалыень хойшо татадаг политика этигэшэгүй ба ямаршье ушар удхагүй байна. Зарим нэгэн капиталистическэ гүрэнүүд олон жэлэй урда тээ Советскэ Союзые мэдэрэнгүй байһантайгаал адляар Хитадай Арадай Республикые мэдэрхэ дурагүй байна. Энээн дээрэһээнь боложо, КНР үгы болохогүй бшуу. Мүн Советскэ Союзшье үгы болоогүй ха юм. Арадай Хитад улам ургажа ба бэхижэжэ, хүгжэжэ ба илажа байхал!

Оюун бэлиг түгэлдэр, ажалда дуратай хитад арад этигэл найдабаритайгаар өөрынгөө ерээдүй руу харана. Хитад арад өөрынгөө хуби заяанай түлөө сэдьхэлээ зобоногүй, яахадааб гэхэдэ, дайн байлдаанда хатуужаһан ба шалгарһан Коммунистическэ парти тэдэниие хүтэлбэрилэн ябана. Оронойнгоо эмхидхэхы ба хүтэлбэрилхы хүсэниинь болохо Хитадай Коммунистическэ парти индустриализацилгын түлөө, социализмын үндэһэ һууринуудые байгуулхын түлөө агууехэ хитад арадые илалта түгэсөөр хэлбэришэгүйгөөр хүтэлбэрилжэ ябана.

КНР-эй байгуулагдаһанһаа хойшо үнгэрһэн зургаан жэлэй алдарта ойн үдэр советскэ арад ахадүү хитад арадые халуунаар амаршална, өөрынгөө эрхэ сүлөөтэй, хүсэн түгэлдэр, агууехэ Эхэ ороноо байгуулха ябадалдань улам ехэ илалта туйлахыень хүсэнэ.

«Правдын» октябриин 1-нэй түрүү бэшэг.

...ско ГЭС-эй түрүүшын турбоагрегадые туршалга

...ХАХОВКА, сентябриин 30. ...КПСС-эй XX съездые эрхи...ын түлөө мүрысэхэ зуу...ско гидроузелай барилга... мянган тоото коллектив ... турбина хабсаралгые ...ажалай илалта туйлаба. ...хүдэлгэжэ үзэлгэ мүнөө...лаа.

ГЭС-эй хабсаралгын талмай дээрэ агрегадай гол узелнууд болон хамһабариин механизмуудай хүдэлмэри сентябриин 29-нэй һүни һүүлшынхеэ шалгагдаа.

Мүнөөдэр 19 час 05 минутада турбинын гол түрүүшынхеэ эрьежэ эхилээ.

Хитадай Арадай Республикын Түрүүлэгшэ нүхэр МАО ЦЗЭ-ДУНДА
Арадай түлөөлэгшэдэй бүхэхитадай суглаанай Саг үргэлжын Комитедэй Түрүүлэгшэ нүхэр ЛЮ ШАО-ЦИДЭ
Хитадай Арадай Республикын Гүрэнэй Соведэй Премьер ба Гадаадын Хэрэгүүдэй Министр нүхэр ЧЖОУ ЭНЬ-ЛАЙДА

Хитадай Арадай Республикын зургаан жэлэй ой гүйсэһэнтэй дашарамдуулан хүндэтэ нүхэд, таанадта, таанадаар дамжуулан ахадүү хитад арадта халуун амаршалга хүргэнэбди.

Хитадай Арадай Республикын байгуулагдаһанһаа хойшо үнгэрһэн зургаан жэлэй турша соо хитад арад хадаа Эхэ оронойнгоо арадай ажахын бүхы һалбаринуудые болон культурые хүгжөөлгэдэ элитэ ехэ амжалтануудые туйлажа, социализмые амжалтатайгаар байгуулжа байна.

Хитадай Арадай Республика хадаа эб найрамдалые болон бүхы арадуудай хоорондын хани барисаае бэхижүүлхэ түгэлдэр хүсэн болоно. Тэрэ хадаа Корейдэ дайн байлдаае зогсоохо, Индо-Хитадта эб найрамдал тогтоохо, Дальна Востогто эб найрамдал хангаха, амгаланаар ажабайха ёһо гуримда үндэһэлэн оронуудай хоорондо хани ёһоной харилсан ажаллалга хүгжөөхэ хэрэгтэ ехэ үүргэ дүүргээ. Уласхоорондын түгшүүрилые һулаpуулха зорилгоор Хитадай Арадай Республикын гаргажа байһан оролдолгонууд бүхы дэлхэйн арадуудаар гүнзэгыгөөр хүндэлэгдэдэг ба ехээр һайшаагдадаг байна.

Хитад арадай амжалта советскэ бүхы хүнүүдые үнэн зүрхэнһөө баясуулна; бүри ехээр һалбаран бадархыень агууехэ Хитадай Арадай Республикада советскэ арад хүсэнэ.

Манай ахадүү арадуудай амгалан ажалые батаар хамгаалжа ба хүн түрэлтэнэй түүхэтэ хүгжэлтын бүхы ябасадань улам бүри ехээр нүлөө үзүүлжэ байдаг советскэ ба хитад арадуудай хоорондохи хани барисаан үнгэрэгшэ жэлдэ саашадаа бэхижэһэн байна.

Хитад ба советскэ арадуудай ахадүүгэй хани барисаан бэхижэжэ ба һалбаран бадаржа байг лэ.

СССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй Түрүүлэгшэ К. ВОРОШИЛОВ.
ССР Союзай Министрнүүдэй Соведэй Түрүүлэгшэ Н. БУЛГАНИН.
ССР Союзай Министрнүүдэй Соведэй Түрүүлэгшын орлогшо ба Гадаадын Хэрэгүүдэй Министр В. МОЛОТОВ.

ТАРЯА ХУРЯАЛГЫЕ ДАРЫ ТҮГЭСХЭХЫН ТУЛА БҮХЫ ХҮСЭЕЭ ЭЛСҮҮЛХЭ

Түрүүшүүл ба хожомдоошод

Заиграйн аймагай түрүү колхозууд таряа хуряалгые богони болзор соо дүүргэхын түлөө социалистическэ мүрысөөндэ үргэнөөр хабаадалсажа, таряагаа бултыень хадажа һаяхан дүүргэбэ. Түрүү колхозуудай зэргэдэ Сталинай, Карл Марксын, XVIII партсъездын, Молотовой нэрэмжэтэ колхозууд ябана. Эдэ колхозууд таряа хуряалгые эмхитэйгээр ябуулжа, хуряалгын бүхы механизмуудые бүтээсэ ехэтэйгээр ашаглажа, таряа хадалгые түргэнөөр дүүргэһэн байна. Жэшээлхэдэ, Сталинай нэрэмжэтэ колхоздо комбайнуудтай хамта хуряалгын бусад машинанууд ябуулагдаа. 7 жатка таряа хуряалгын эхилхэһээ хойшо хэдэн зуугаад гектар таряа хуряагаа. Тус колхоз хартаабха болон овощной культурануудые һаяхан хуряажа дүүргэбэ.

Гэбэшье, аймагай зарим колхозууд таряа хадалгые тэсэшэгүйгөөр унжагайруулна. Илангаяа Курбын МТС-эй харьяата колхозуудта иимэ байдал тохёолдоо. Эндэхи колхозуудай бүхы тарилгын 20 процентнь хуряагдаагүй байхаһаа гадна, Димитровэй, Маленковой, XVIII партсъездын, Ленинэй (Ацагат) нэрэмжэтэ колхозуудта үшөө ехэ тарян хадагдаагүй байна. Димитровэй нэрэмжэтэ колхозой 300 гектар таряан мүнөө хүрэтэр эшэ дээрээ байжа, ехээр айража захалаа. Илангаяа шэниисын ургаса ехээр айрана.

Хэрбээ хуряалгые түргэдхөөгүй һаа, таряан бүри ехээр айража гээгдэхэнь. Табан комбайнаа бүтээсэ ехэтэйгээр ашаглаа һаа, үлэгшэ таряагаа саада захань гурбан хоногой туршада хуряаха аргатай байгаа. Гэбэшье, тэдэ комбайнууд саг үргэлжэ эбдэржэ, хэдэн часаар һаатана. Иигэжэ табан агрегат нэгэ үдэр соо хамтадаа 35 гектар хадана. В. Капорскиин, С. Шурыгинай комбайнууд ехэнхидээ миин байна.

Теэд колхозой түрүүлэгшэ Макарова таряагаа бултыень комбайнаар хуряахабди гэжэ найдаад, жаткануудые хуряалгада гаргаагүй.

Иимэ байдал мүн XVIII партсъездын нэрэмжэтэ колхоздо тохёолдоо. Энэ колхоз үшөө 200 гектар таряа хуряаха ёһотой.

Иимэ баримтануудые мэдэжэ байжа, Курбын МТС-эй хүтэлбэрилэгшэд таряа хуряалгые ойрын үдэрнүүдтэ дүүргэхын түлөө дары хэмжээ абанагүй.

Ф. Тимофеев.

Оролдолгын хүсөөр ажал бүтэдэг

Сосновско МТС-эй комбайнер Б. Ж. Жамсуев „Сталинец-6" комбайнаар үдэр соо 24—32 гектар таряа хуряана

Мүнөө жэлдэ Яруунада шара нэбшын халуун шараагүй шахуу, ходо бороотой, шиигтэй намар боложо, ургаса хуряалгада ехэхэн һаад ушаруулна. Тиигэбэшье, эндэхи колхознигууд механизаторнуудтаяа хамта ургасаяа удаан болгонгүй, гээлтэ хоролтогүйгөөр хуряажа абахые оролдон ажаллана.

Ургасые түргэн, богони болзорто, гээлтэгүйгөөр хуряажа абаха гээшэ комбайнернуудай урагшатай, бүтээсэтэй, шанар һайнтай хүдэлмэриһөө болодог гээшэ. Энээниие һайса мэдэһэн Сосновско МТС-эй комбайнер Базаржап Абидуевич Жамсуев хуряалгада гарахаһаа урда тээ богонихон болзор соо 600 гектар таряа һайн шанартайгаар хуряаха гэһэн социалистическэ уялга абаһан юм.

...Базаржап Абидуевич Жамсуев мүнөө наймадахи намараа комбайн жолоодожо ябана, жэл бүхэндэ ехэ талмайн таряа хуряадаг, аймаг соогоо мэдээжэ түрүү комбайнернуудай нэгэн болонхой. Үнгэрэгшэ жэлдэ «Улаан Туяа», колхозой полинууд дээрэ хүдэлмэрилхэ зуураа, 500 гектар талмайн таряа хуряаһан, 4000 шахуу центнер таряа сохиһон байна.

Мүнөө нүхэр Жамсуевай комбайнова агрегат «Улаан Туяа» колхозой полинууд дээрэ хүдэлмэрилхэ зуураа, 20 үдэр соо 480 гектар гэхэ гү, али дунда зэргээр үдэр бүри 24 гектар таряа хуряана.

—Хэрбээ бороо нойтондо хэдэн үдэр һаатаагүй һаа, мүнөө уялгаяа дүүргэһэн байха һэмди,—гэжэ Базаржап Абидуевич хөөрөөд, саашань иигэжэ үргэлжэлүүлнэ.—Оройхото культурануудай ургаса хуряалгые 10 үдэр соо үнгэргэдэг болохо тухай партиин ЦК-гэй январска Пленум тон зүб заагаа. Энээниие бидэнэр бэелүүлдэг болоходоо ороохо таряанай гээлтые сүм усадхажа шадахабди. Сэхыень хэлэхэдэ, илангаяа манай эндэ ургаса хуряалга һара шахуу саг соо үргэлжэлхэдөө хэмгүй ехэ орооһо таряан гээгдэнэ гээшэ даа,—гэжэ ехэл хара бууһан янзатай хэлэнэ. Үнэхөөрөөшье, комбайнер Жамсуевай хэлээшэ тон зүб. Энээниие «Улаан Туяа» колхозой жэшээ дээрэһээ харуябди. Эндэ таряа хадажа эхилһээр һарадаа дүтэлжэ байна. Түрүүшын үдэрнүүдтэ комбайнай хадаһан газарта квадратна метр газар соо 2—3 колос хэбтэдэг һаа, мүнөө 20—40 колос хэбтэдэг болоо. Комбайнһаа таряа шэрэлгын муугаар эмхидхэгдэһэн дээрэһээ комбайнай орооһон хээрэ арилгагдаагүй газарта адхагдана, тэндэһээ тогто абаашагдана. Колхозой Хаймасаан гэжэ центральна ток дээрэ һайн сарайнуудай, цементированнэ талмайнуудай үгы дээрэһээ, минл газар дээрэ адхагдажа, тэрэниие тэрэ дарыдань арилгаад, сэбэрлэжэ, хатаажа хүшэ хүрэдэггүй байна. Тиимэһээ тэрэнь ...иг татаад, ургажа захалдаг, досооһоо халажа, бурьтажа байдаг. Мүн баһа бороо нойтонойшье болоходо дээрэһээ һула байдаг. Тиихэдэ зарим комбайнернуудай дээгүүр, далан тохой гаргажа таряа хададаг, комбайнаа хүсэд һайнаар тааруулангүй ябахада гээлтэ мүн ехээр болоно. Тиихэдэ тус колхоздо комбайнһаа гараһан орооһые шэгнэжэ абадаггүй, мэшээгээр гү, али хоорбоор, комбайнайнь бункераар дунда зэргээрнь тухайлжа абтадаг байна. Эдэ бүгэдые хаража үзэхэдэ ургаатай таряан хээрэһээ колхозой амбаарта ороторoo хэды шэнээн ехэ гээлтэдэ ороно гээшэб?!

Ехэ Яруунаһаа зүүлжээ нэмжыһэн Далангай шэниисын үргэн поли дээрэ комбайнер Жамсуев утаар татаһан хоёр загонойнгоо нэгыень хадажа дууһаха болоод ябаба.

—Энэ юундэ хоёр загон хэжэ хуряанабта?, — гэжэ комбайнерһаа асуухадамнай:

—Энэ поли ехэ муугаар элдүүрилэгдэһэн, илангаяа энэ захаарынь, —гээд тойрожо ябаһан загоноо заажа саашань үргэлжэлүүлнэ,—мүнөө үдэшэ, һүниндөө ябахабди, тиигээд сэбэр газарыень орхижо гэрэлтэйтэ энэ муу газарые хуряанабди.

Энэ агрегадайхинай хуряаһан полиие харахада нюдэ баярламаар: 10—12 сантиметр доогуур, далан, тохойгүйгөөр хаданхай. Солоомонуудаа нэгэ жэгдээр зурытар, томонуудаар обоолжорхинхой. Комбайнай солоомо хуряагшад Будаев Бодого, Жанчипова Дарижап гэгшэд өөһэдынгөө хүдэлмэриие комбайнерай заабаряар һайнаар хэдэг, Тракторист Лин Нин-сан комбайн шэрэхэдээ ехэ шадамараар ябуулдаг.

Комбайнер Жамсуев хуряалгада гарахынгаа урда тээ хэдэн үдэр комбайнаа һайса туршажа тааруулжа үзэдэг, түргэн эбдэрдэг, элидэг частьнуудай запас эртээнһээ бэлэдхэдэг юм. Тиигээд хуряалгын түрүүшын үдэрһөө эхилжэ машинынгаа хүсые дүүрэн ашаглахые оролдодог, үглөөгүүр эртэ ажалаа эхилээд үдэшэ орой болотор, заримдаа шүүдэрэй унаагүй һаа һүниин час, хоёр час болотор ябадаг байна. Тиигэжэ комбайнайнгаа хойноһоо саг үргэлжэ техническэ харууһа хэдэг дээрэһээнь эбдэрэлгэһээ комбайнань нэгэшье һаатадаггүй юм. Энээнэй ашаар комбайнер Жамсуев үдэр соогоо 22—26 гектар, заримандаа 30 гаран гектар хүрэтэр таряа хадана.

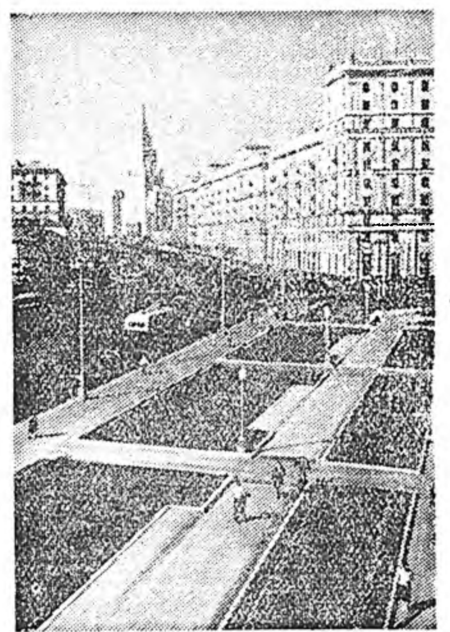
Мүнөө тус комбайнова агрегат таряа хуряалгаар ба сохилгоор МТС, аймаг дотороо дэлгэрһэн комбайнернуудай социалистическэ мүрысөөндэ түрүү һуури эзэлжэ ябана.

— Иимэ амжалта хайшан гэжэ туйланат, — гээд комбайнер Жамсуевһаа асуухада, олон үгэ хэлэнгүй, иигэжэ харюусадаг:

— Оролдоод лэ ябахада ямаршье ажал бүтэдэг гээшэ. Ажал оролдолгын хүсөөр бүтэдэг, оньһон аргын хүсөөр тайлдадаг...

Тиигэжэ мүнөө Яруунын түрүү комбайнер Базаржап Абидуевич Жамсуев хэлэһэнээ мүнөө хэрэг дээрэнь бэелүүлэн, партиин XX съездые ажалай шэнэ амжалтаар угтахын түлөө улам эршэ зоригтойгоор ажаллажа ябана.

Ц. Дандаров,
манай корреспондент.

Мүнөөнэй Москва. Чкаловай нэрэмжэтэ үйлсэ.

ТАСС-эй фотохронико.

Союзуудай Байшангай Колонно зал соо баярай суглаан болобо

Хитадай Арадай Республикын байгуулагдаһаар зургаан жэлэй ой гүйсэһэндэ зорюулагдаһан баярай суглаан сентябриин 30-да Москвада, Союзуудай Байшан соо болоо.

Хитадай Арадай Республикаһаа СССР-тэ байдаг Онсо ба Бүрин эрхэтэ Посол Лю Сяо болон Посольствын хүдэлмэрилэгшэд хүндэтэ айлшад болон эндэ байлсаа. Москвада байдаг хэдэ хэдэн посольствонуудые толгойлогшонор вечер дээрэ мүн лэ байлсаа.

СССР-эй Культурын министр Н. А. Михайлов вечерые нээгээ.

«Хитадай Арадай Республикын зургаан жэлэй ой» гэһэн элидхэл СССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй секретарь Н. М. Пегов хэһэн байна. Нүхэр Мао Цзэ-дун түрүүтэй Коммунистическэ партиин сэсэн мэргэн хүтэлбэреэр богонихон үе соо дэлхэйн агууехэ гүрэн болоһон шэнэ Хитадай туйлалтанууд тухай элидхэлшэ дэлгэрэнгыгээр хэлээ.

Хитадай Арадай Республикын уласхоорондын нэрэ хүндэ үдэр ерэхэ тудам ургана. Советскэ Союзай ба Хитадай, хоёр агууехэ арадуудай хоорондохи ахадүүгэй холбоо барисаан улам һайжаржа ба бэхижэжэ байна. Советскэ Союзтай хамта Арадай Хитад эб найрамдалай, демократиин ба социализмын хүсэн түгэлдэр лагериие толгойлжо ябана.

Түгэсхэлдөө сугларагшадай нэрьемэ альга ташалгаар угтагдан Н. М. Пегов иигэжэ хэлээ:

Бүхы шэнэ юумэнүүдые эхилхэдээ, өөрынгөө арадай гүрэниие хүгжөөхэ ба бэхижүүлхэ бүхы хэрэгүүдтээ советскэ хүнүүдэй зүгһөө халуун дэмжэлгэ хүлеэхэ байһандаал хитад арад батаар этигэжэ шадаха байна. Советскэ Союзай арадууд өөрынгөө агууехэ хани ба ахадүү хитад арадта баатарлиг ажал хүдэлмэридөө шэнэ амжалта туйлахыень бүхы зүрхэнһөө хүсэнэ.

Сугларагшадаар халуунаар угтагдан Хитадай Арадай Республикаһаа СССР-тэ байдаг Онсо ба Бүрин эрхэтэ Посол Лю Сяо үгэ хэлээ. Хитадай правительствын болон хитад арадай зүгһөө посол советскэ бүхы арадта ахадүүгэй халуун амаршалга болон үнэн зүрхэнэй баясхалан хүргөө.

Бүхы Хитад арад тон ехэ зохёон байгуулхы эдэбхи хэшээл гаргана. Энэнь социалистическэ индустриализацилга бэелүүлхэ гол зорилготой манай түрүүшын табанжэлые амжалтатайгаар дүүргэхэ арга нүхэсэл болоно. Манай ороной туйлаһан иимэ ехэ амжалта СССР түрүүтэй эб найрамдалай, демократиин ба социализмын лагериин оронуудай туһаламжатай таһаршагүй холбоотой, бүхы дэлхэйн эб найрамдалда дуратай арадуудай зүгһөө манай арадта моральна дэмжэлтэ үзүүлгэтэй ба талархалтай таһаршагүй холбоотой байна гэжэ Лю Сяо хэлээ.

Хитадай Арадай Республика болон Советскэ Союз үдэр ерэхэ тудам һалбаран бадаржа байг лэ! Советскэ ба Хитад арадуудай хоорондохи хани барисаан улам ехээр бэхижэжэ ба хүгжэжэ байг лэ! гэжэ тэрэ юрөөл табяа.

Вечерэй түгэсхэлдэ ехэ концерт болоо.

КПСС-эй ЦК-гэй Пленумүүдэй шиидхэбэринүүдые предприятинуудай, колхоз болон совхозуудай, МТС-үүдэй шиидхэжэ байһан зорилготой нягта холбоотойгоор шудалха

Yсэгэлдэр сэмбын фабрикада

Баглагар ногоон заллатай, годли мэтэ сэхэ сэбэр бэетэй наһанайудай дундуур үдэшын наранай урихан гэрэл олон дабхар гэрнүүдэй, фабрикын корпусуудай ирагар сонхонуудта ялалзан наадана. Эдэншэһэн борбоосгойн хониуухан үнэр Үдэ голой һэбшээндэ уеэлзэн, агаарта тарана.

Энэ үедэ ном, дэбтэр бариһан сэлмэг арюун шарайтай, хүхюутэй зугаатай хүнүүд халаанай нормын хэр эргэ дүүргэгдэһэн тухай хөөрэлдэһөөр фабрикын партийна комитедтэ сугларжа.

Ингэжэ Сэмбын фабрикын партийна организациин дэргэдэ эмхидхэгдэһэн партиин түүхэ шудалха кружогой, экономическа ба техническэ эрдэм шудалха семинарай занятиинууд үсэгэлдэр үдэшэ эхилбэ.

Партийна кабинет соо экономическа ба техническэ эрдэм шудалха семинарай занятиии болобо. Семинарай занятиии дээрэ партиин ЦК-гэй июльскэ Пленумэй тогтоолые шудалан үзэхэ зуураа, семинарта хабаадагшад тус Пленумэй тогтоолые хайшан гэжэ бодото хэрэг дээрэнь бэелүүлжэ байһан тухайгаа, үйлэдбэриндэ түйлаһан амжалтануудтухайгаа, бии байгаа дутуу дундуудые сашадаа яажа усадхаха тухайгаа зүбшэн хэлсэбэ. Түрүү бүд нэхэгшэдэй дүй дүршэл халан абахын тулада оронойгоо баруун городуудаар ябажа, бусад фабрикануудай түрүү хүдэлмэришэдтэй танилсажа, хөөрэлдэжэ ерэһэн хүдэлмэришэд, инженернүүд өөһэдынгөө харахан үзэһэн юумэн тухайгаа хөөрэбэ, ямар түрүү арганууды фабрикада хэрэглэхэдэ зохистойб, ямар арга боломжонуудые хэрэглэхэдэ ажалаймнай бүтээсэ дээшэлхэб гэхэ мэтэ асуудалнуудые зүбшэн хэлсэбэ. Н. А. Булганинай элидхэл тухай пропагандистын тобшохоноор хөөрэһэнэй һүүлээр, кружогто хабаадагшад июльскэ Пленумэй тогтоолые бэелүүлхын тулада тус тустаа ямар хүдэлмэри хэжэ байһанаа мүн лэ хэлсэбэ. Зүгөөр, энэ экономическа ба техническэ эрдэм шудалха семинарынь онсо техническэ асуудалнуудые хэлсэлгэдэ үлүү ехэ анхаралаа табяад, марксистско-ленинскэ экономическа теориие халирхайханаар шудалаа һаань тэрэнь техминимумэй кружок болошожо магад. Семинарые хүтэлбэрилэгшэ энээниие хараадаа абаха зэргэтэй.

Мүн энэ үедэ фабрикын клуб соо партиин түүхые хобрдохи жэлээ шудалагшадай кружогой түрүүшын занятии болобо. Тус кружогой занятии эмхитэйгээр эхилээ. Кружогые хүтэлбэрилэгшэ пропагандист Геннадий Яковлевич Берлович бэлэдхэл сэхэтэй, пропагандистска баян дүй дүршэлтэй болонхой юм.

Нүхэр Берлович түрүүшынгээ занятиие үнгэргэхэ түсэб, конспект табяхай занятиндаа ерэбэ. Занятиия эхилхын урда тээ пропагандист Берлович ямар үдэр, хэды сагта кружогой занятинууд үнгэргэгдэхэб байгаа һаа таарамжатай гээшэб гэжэ һурагшадтай зүбшэн хэлсэбэ.

Удаань, занятии эхилжэ, КПСС-эй ЦК-гэй июльскэ Пленум дээрэ Н. А. Булганинай хэһэн элидхэлэй түрүүшын хоёр бүлэгөөр хөөрэлдөө үнгэрбэ.

Социалистическэ промышленность советскэ экономикын хүгжэхэ үндэһэ һуурина мүн гэжэ тэмдэглээд, тэрэнэй саашадаа хурдан түргэнөөр хүгжэхэ замые Пленумэй заажа үгэһэн тухай пропагандист хэлэжэ үгэбэ. Бүхы оронойнгоо промышленностиин, советскэ хүдэлмэришэн ангиин үмэнэ табигдаад байһан зорилгые фабрикынгаа коллективэй зорилгонуудтай холбон тайлбарилба. Сэмбын фабрика жэлһээ жэлдэ түрэлэй түсэбые хэдо дүүргэдэг. Байгша ондо валовой продукци гаргаха түсэбөө июль соо 118 процент, августда—116 процент, сентябрьда—118 процент, ажалай бүтээсые дээшэлүүлхэ түсэбөө июль соо 116,3 процент, августда — 113,7 процент, сентябрьда — 116,7 процент дүүргэбэ. Тинхэдэ сэмбын шанар түсэбэй ёһоор 99,5 процент байха аад, июль һарада 99,64 процент, августда — 99,50 процент, сентябрьда — 99,59 процент болоһон байна. Иимэ амжалта яагаад түйлагдааб гэжэ пропагандист асууна. Үйлэдбэриин талмайе зүбөөр хэрэглэжэ, шэнэ техникые, түрүү технологие үргэнөөр нэбтэрүүлһэнэй, нооһо зэрэдэг ба сэмбэ нэхэдэг машинануудые зүбөөр ашаглаһанай ашаар энэ түйлагдаа.

Промышленностьда техническэ дэбжэлтэ түйлаха тухай пропагандист хэлэхэдээ, наука болон техникые таһалгаряагүйгөөр урагшань дабшуулжа, шэнэ машинануудые, механизмнууд, приборнууд болон материалнуудые бии болгожо, улам боложэ ехэтэй технологическа процессуудые манай эрдэмтэдэй, инженернүүдэй, ухаалан зохёогшодой ба уралан нарижуулагшадай шудалжа байһаниие элээр харуулаа. Һүүлэй 3—4 һара соо сэмбын фабрикада эндэхи уралан нарижуулагшадай дурадхалнууд хэрэглэгдэжэ, 150 мянган түхэриг алмагдаһан байна.

Нүхэр Берлович занятии үнгэргэхэ асуудалнуудаа уласхоорондын һүүлэй үеын ба орон доторхи байдалтай шадамараар холбожо, газетэ, журналнуудые, харуулан ойлгуулха материалнуудые зүбөөр хэрэглэн, түрүүшынгээ занятиин урда табигдаһан зорилгые дүүргэжэ шадаба. Кружогто хабаадагшадай асуудалнуудта пропагандист ойлгосотойгоор харюусаба. Эдхэнтэ занятиида хэлсэхэ асуудалнуудаа, мүн һурагшадай гэртээ уншаха литератураа, статьянуудые хэлэжэ үгэбэ.

Гэбэшье, пропагандист хөөрэлдөө хэхэдээ карта, диаграммануудые хэрэглэсэгүй. Мүн тус фабрикын партийна эхин организаци партийна һуралсалай түрүүшын занятиинуудые эмхитэй һайнаар үнгэргэхын тула хүсэд анхаралаа табяагүй. Тиимэһээ зарим хүнүүд занятидаа ерээгүй, зариманиинь хожомдожо ерэһэн байна.

Д. Чимитов.

Хөөрэлдөө ойлгосотойгоор, һонирхомоор үнгэргэхэ

«Кооператор-комсомолец» гэжэ олзоборилгын артелиин партийна организациин дэргэдэхи партийна болон комсомольско политһургуулинуудай түрүүшын занятии үсэгэлдэр эхилбэ.

Коммунистнуудай һураха гэжэ эмхидхэгдэһэн политһургуулида бэшүүлһэн 15 хүнһөө занятида 13-нинь ерэбэ. Ойлгын цехые даагша нүхэр Бужигеев тус һургуулиие хүтэлбэрилнэ. Сашадаа занятиия ямар үдэр, ямар сагта, ямар үдэр үнгэргэхэ тухай эмхидхэлэй асуудал хэлсэһэнэй һүүлээр КПСС-эй ЦК-гэй июльскэ Пленум дээрэ нүхэр Н. А. Булганинай хэһэн элидхэлэй түрүүшын гурбан бүлэгөөр хөөрэлдөө үнгэргэбэ. Социалистическэ промышленностиин урда Н. А. Булганинай табиһан асуудалнуудые нүхэр Бужигеев гол түлэб зүб хөөрэбэшье, хөөрэлдөөнинь ойлгосогүй байба. Ойлгосотой юрын хэлэн дээрэ хэлэжэ үгөө һаань дээрэ байгаа. Өөһэдынгөө ажал хүдэлмэридэхи жэшээнүүдые хэрэглээ һаань, хөөрэлдөөнинь бүришье ойлгосотой болохо һэн. Пропагандист нүхэр Бужигеев занятидаа тиимэ һайнаар бэлэдхэээгүй шэнги байгаа.

Коммунистнуудһаа гадна, мүн комсомолецуудай политһургуулиин занятии болоо. Түрүүшын халаанда хүдэлмэрилдэг комсомолецууд болон залуушууд табан сагһаа занятидаа суглараба.

Политһургуулиие хүтэлбэрилэгшэ нүхэр В. П. Ломухин занятияа сэхэ һайнаар үнгэргэбэ.

Зуудаа ямар номуудые комсомолецуудай уншаһан, ямар кинофильмнүүдые хараһан тухаинь пропагандист һураба. Иимэ асуудалнуудые һурахадаа, комсомолецууд ехэ хүлеэгэнтэй байжа, согтой зугаатай боложо, бүлта хөөрэлдэжэ оробо.

Нүхэр Ломухин партиин ЦК-гэй июльскэ Пленумэй тогтоол тухай хөөрэлдөөгөө юрын хэлэн дээрэ, методическа зүбөөр тайлбарилба. Тэрэ КПСС-эй ЦК-гэй Пленум дээрэ нүхэр Н. А. Булганинай хэһэн элидхэлэй гол шухала зүйлнүүдые артелиингээ хэрэгтэй болон зорилгонуудтай нягтаар холбожо хөөрөө. Нүхэр Булганинай элидхэлэй гурбадахи бүлэгһөө хөөрэхэ зуураа, «хамжан үйлэдбэрилгэ», «мэргэжүүлгэ» гэхэ мэтын ойлгоогүй үгэнүүдые тайлбарилан ойлгуулхаһаа гадна, тэдэниие хэрэглэхэдэ экономическа ямар ашагтай байһан тухай хөөрөө.

Һурагшадай пропагандистһаа һураһан асуудалнуудынь тэдэнэй темэһээ һайнаар ойлгоһые гэршэлбэ. Жэшээлхэдэ, иимэ асуудал һурагдаа байгаа:

—Манай артель баһа мэргэжүүлэгдэхэ гү?

Нүхэр Ломухин һурагшадай асуудалнуудта дүүрэн харюу үгэбэ. Тиигээд ээлжээтэ занятидаа хайшан гэжэ бэлэдхэхэ тухаинь хэлэбэ.

Комсомолецууд сэдьхэлээ ханангяар занятиһаа бусаба.

Г. Старикова.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: «Кооператор-комсомолец» гэжэ олзоборилгын артелиин парторганизациин дэргэдэ эмхидхэгдэһэн политһургуулиин түрүүшын занятии пропагандист М. А. Бужигеев үнгэргэжэ байна. А. Мантаевай фото.

Крымскэ область. Абна буулгажа абадаг Ялтинска студи Ялтын курортнуудта амаргашадай дунда ехэ суутай болонхой. Эндэ дуугардаг бэшэгүүдые захижа болохо байна. Эдэ бэшэгүүдынь пластинканууд дээрэ бэшэгдэдэг юм. Студи хадаа курортдо амаргашадай жэлһээ 750 хүрэтэр иимэ бэшэгүүдые Советскэ Союзай эдэб городуудта һара бүридэ эльгээдэг юм.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: студи соо студиин хүдэлмэрилэгшэ Ю. А. Иванова Урда-Казахстанска областьһоо Ялтада амаржа байһан үбгэ һамган хоёр Гордон гэгшэдһээ дуугардаг бэшэг бэлэдхэжэ захил абажа байна. **ТАСС-эй фотохроника.**

МУХАРШЭБЭРЭЙ АЙМАГТА

МАЛ ҮСХЭБЭРИЛХЭ ТҮСЭБӨӨ ДҮҮРГЭБЭ

Никольско сельсоведэй Ленинэй нэрэмжэтэ колхоз аймаг дотороо ахахын олон һалбаринтай томохон колхозуудай нэгэн юм. 1955 ондо мал үсхэбэрилхэ, ашаг шэмэень дээшэлүүлхэ түсэбүүдээ тус колхозойхид бүрин дүүргэв.

Малай тоо толгоие олоноруулха, һү һаалгые ехэдхэхэ талаар тус колхозой Һүнэй-товарна фермын малшад (фермые даагша нүхэр К. Федоров) эрхим амжалтануудые түйлаа.

АЖАЛТА ҮДЭРТЭ АВАНСААР ТАРЯА ХУБААНА

5200 гектар таряанай талмайтай «Гигант» колхозойхид энэ жэлдэ таряанай муу бэшэ урагаса хуряажа байна. Таряа хуряалгые эхилхэтэй сасуу, гүрэндэ таряа тушаалгые ба үрэһэ халгые амжалтатайгаар ябуулжа, колхознигуудай ажалта үдэртэ авансаар таряа хубааба.

Ажалдаа эрхимээр хандажа олон ажалта үдэр олоһон эндэхи колхозниигууд ехэ таряа абана. Жэшээлхэдэ, малшад Николай Филиппов, Афанасий Овчинников, Анастасия Калашникова болон бусад ажалта үдэртэ 30 пүүд хүрэтэр эрхим таряагаа абаа.

МАЛШАДАЙ ШЭНЭ БАЙРАНУУД

Мухаршэбэрэй сельсоведэй «Коммунизм» колхоз (правлениин түрүүлэгшэ, БМАССР-эй Верховно Советэй депутат нүхэр Я. Е. Ерофеев) малшадайнгаа культурна ажабайдалда сэхэхэн анхаралаа хандуулна. Тиин мүнөө жэлдэ колхозой центрһээ холо байдаг малажалай фермэнүүдэй дэргэдэ тэдэнэй байха хэдэн шэнэ байранууд баригдаа. «Сулхара», «Фреза» гэжэ нютагуудта малшадай 2 байра шэнээр баригдажа ашаглалгада оруулагдаа. Тэдэ байрануудта зөөлэн оронууд болон бусад хэрэгсэлнүүд табигданхай. Гадна, эндэхи фермэ бүхэндэ улаан булан эмхидхэгдэв.

ХОНИШОДОЙ АМЖАЛТА

Булганинай нэрэмжэтэ колхоз аймаг дотороо нарин ба наринтар ноонотой хони үсхэбэрилдэг юм. Эндэхи үүлтэртэ хониной отарын хонишод Б. Дымбрылова, Б. Санжиева, Д. Ракшиева гэгшэд нарин ноонотой хонидойнгоо тоо толгой жэлһээ жэлдэ улам олошоруулжа байна. Тиигэжэ энэ отарада хонидой нооһо хайчалгада улам дээшэлүүлэгдэнэ. Жэшээнь, энэ жэлдэ тус отарын хонин бүхэнһөө дундаа зэргээр 4,2 килограмм нарин ноонон хайчалагдаа. Тиихэдэ эндэхи зарим хонидһоо 8,9 килограмм хүрэтэр эрхим шанартай нооһон хайчалагдаһан байгаа.

Мүнөө тус отарын хонишод хонидоо үбэлэй сагта хурьгалуулха хэмжээ-ябуулганууды хараална.

Б. Дымбрылов, манай корреспондент.

СССР-эй Министрнүүдэй Соведтэ

Бэеэ даанхай ба демократическа Австриие һэргээхэ тухай Гүрэнэй Договорой хүсэндөө ороһонтой болон Австриһаа советскэ сэрэгүүдые гаргалгын дүүргэгдэһэнтэй дашарамдуулан, СССР-һээ Австрида ... дагар Верховно Комиссарай тушаал 1955 оной октябрин 1-һээ болюха гэжэ СССР-эй Министрнүү... Совет тогтообо.

1957 оной Уранһайханай бүхэсоюзна выставкэ ту...

Агууехэ Октябрьска социалистическэ революциин 40-дэхи жэлэй ойдо 1957 оной ноябрь һарада Москвада Уранһайханай бүхэсоюзна выставкэ эмхидхэхэ гэжэ СССР-эй Культурын министерство шиидэбэ.

СССР-эй Культурын министр нүхэр Н. А. Михайлов түрүүлэгшэтэйгээр выставкын комитет байгуулагдаба. Тус комитетдэ советскэ уран зурагай элитэ ехэ ажал-ябуулагшад —З. Азгур, Ф. Богородский, Е. Вучетич, А. Герасимов, С. Герасимов, У. Джапаридзе, В. Ефанов, Б. Ефимов, Н. Жуков, Б. Иогансан, Кукрыниксы (М. Куприянов, П. Крылов, Н. Соколов), З. Калашь, С. Коненков, А. Лактионов, Ю. Пименов, Ф. Решетников, М. Сарьян, П. Соколов-Скаля, У. Тансыкбаев, Н. Томский, А. Фёдоров-Давыдов, М. Хмелько, С. Чуйков, Т. Яблонская ба бусад оролсоно.

Мүн союзна республиканууддта выставкын комитедүүд бии болгодобо. 1957 оной апрель һарадаа июнь хүрэтэр Уранһайханай республиканска выставкэнүүдые эмхидхэхэ даалгабари тэдэндэ үгтэбэ.

Москвада Н. А. Михайлов түрүүлэгшэтэйгээр Уранһайханай бү... союзна выставкын ... дэй нэгэдхэн ... заседани ... боложо, тэрэн дээрэ Украин... Белорусска, Латвийска ба ... байдажанска союзна республ... нуудта выставкэ ямар байх... хэжэ байһан тухайнь мэдээсэл ... дэ.

Тэрэ мэдээсэлнүүдые зүбшэн ... сэлгэдэ РСФСР-эй Арадай урал... рааша С. Герасимов, РСФСР-эй ... кусствын габьяата ажал-ябуулагшан Д. Шмаринов, СССР-эй уранзур... Академиин президент А. Герас... уранзураашан С. Дудник ба бу... хабаадаба.

Тус комитет абаһан шиидхэ... соогоо бүхы республиканудта ... ставкын комитедүүдэй ажал хү... мэриие үргэнөөр ябуулха, ... кэнүүдтэ творческо ба бусад ... эмхи зургаануудые хабаадуулха ... хала гэжэ тэмдэглэбэ.

Выставкын комитет тухай ... мүн выставкын комитедэй ... даа хулэлхэ хүдэлмэриин түсэб ... талагдаба.

(ТАСС)

Хүдөө бэшэгшэдэй хүндэтэ хэр...

(Редакцида ерэһэн бэшэгүүдэй шэнжэлэл)

Һүүлэй үедэ «Бурят-Монголой үнэн» газетын редакцида хүдөө бэшэгшэдэй статья болон корреспонденцинууд урданайхиһаа ханигүй олоор ородог болоо.

Энэ ушар юу харуулнаб гэхэдэ КПСС-эй ЦК-гэй январска болон июльскэ Пленумүүдэй шиидхэбэринүүдээр зоригжоһон республикымнай ажалшад Советскэ Союзай Коммунистическэ партиин XX съездын хүдэлэлдэ социалистическэ мүрысөө үргэнөөр дэлгэрүүлээд, арадай ажахын бүхы һалбаринуудые эрид хүгжөөхын түлөө тэмсэн угаа ехэ дэбжэлтын оршон байдалда ажаллажа байна. Ажалшадай гаргаһан шэнэ шэнэ үүсхэлнүүд, амжалтануудай тухай газетэдэ саг үргэлжэ бэшэжэ байха гээшэ манай хүдөө бэшэгшэдэй хүндэтэ хэрэг мүн.

Ажал хүдэлмэрээ һайса мэдэдэг, нинтын хүдэлмэридэ элдэбэн үүсхэлтэйгээр хабаададаг түрүү хүдэлмэришэд, колхознигууд ба интеллигенциин бэшэгшэд газетэдэ удхынгаа ба тоо баримтынгаа талаар олонхи ушарта һайн байжа, газетэдэ толилогдодог.

Хүдөө бэшэгшэд табадахи табанжэлэй түсэбые болзорһоонь урид дүүргэхын түлөө тэмсэжэ байгаа советскэ жинрэй хүнүүдэй эрнэ зоригые харуулха зуураа, түрүү, шэнэ, һайн юумые үргэнөөр нэбтэрүүлхэ, тэдэниие олоной шадабари болгохын түлөө оролдохо зэргэтэй. Манай бэшэгшэд статья болон корреспонденцинуудые бэшэхэдээ гансал лэ «тингэбэ», «ингэбэ», «амжалта түйлаба» гээд орхихо бэшэ, харин хайшан гээд, ямар аргаар амжалтын түйлагдаһание элитэ тодо баримтануудаар харуулха ёһотой бшуу. Бодомжотойгоор бэшэгдэһэн статьяһаа уншагшад ехэ һургаал абадаг байһаниинь элитэ. Гэбэшье, редакцида ороһон зарим бэшэгүүдые харахада «амжалта түйлаба» гээд лэ саашадань тэрэниие ямар аргаар, хайшан гэжэ түйлаһание харуулдаггүй. Жэшээнь, хүдөө бэшэгшэ нүхэр **С. Тапхаев** Түнхэнэй аймагһаа ингэжэ бэшэнэ: «Карл Марксын нэрэмжэтэ колхозой һаалишан Дулма Манданова даажа абаһан үнеэдһээ түсэбһөө галуур мянга гаран литр һү һааһаа». Тэдэ бэшэг соонь һаалишан Манданова гай хэды үнеэдһэ, хайшан гээд иимэ һү һааһан тухай оройдоо хэлэгдээгүй.

Газетэдэ саг үргэлжэ олон ондоо темээр бэшэдэг хүдөө бэшэгшэд юун тухай бэшэхээ һайса мэдэжэ абаад, тэрэнэйдэ таараха материал, тоо баримтануудые суглуулха ба тэдэниие согсолжо статья болгохоодо тон харюусалгатайгаар хандаха ёһотой. Теэд, зарим хүнүүд бэшэһэн асуудал тухайгаа һайса мэдэнгүй, юрэнхыгөөр бэшээд эльгээдэг занзтай. Жэшээнь, хүдөө бэшэгшэ **А. Михайлов** «Фермын түрүүшүүл» гэһэн багахан статья соогоо «Яруунын мяха-һүнэй совхозой түрүү фермэ дээрэ һаалишад Дулма Цыденешиева, Цырма Аюшеева, Мария Дмитриевна гэгшэд мүрысөөндэ түрүүлжэ ябана» гээд бэшэнэ. Харин тэрэ бэшэг соонь эдэ һаалишадай юу хээд, хайшан гээд фермын түрүүшүүл болоһон тухай бэшэнэгүй.

Ямаршье статья, ямаршье корреспонденци бэшэхэдээ нэн түрүүн тоо баримтануудые суглуулаад, тэдээнээ шэнжэлжэ үзөөд, бэшэхынгээ урда тээ бодомжотойгоор түсэб табяад бэшээ һаань һайн байдаг. Тиигээгүй хада хэдышье һайн тоо баримтануудтай, хэдышье материалтай байбашье, һайн статья болохогүй байһан. Энээн тушаа нэгэ жэшээ ... хараад үзэе, Түнхэнэй аймагай ... «Ленина» колхозой хүдөө бэ... **Б. Бирбаев** «Түрүү фермэ» ... бэшэг редакцида эльгээһэн ... Тэрэ статьягаа бэшэхынгээ ... нүхэр Бирбаев хэрэгтэй ... лаа яһала һайнаар бэлэдхэ... мүн дээрэ оршоһон, тэндэхи ... тэй хөөрэлдэһэн хэбэртэй ... Теэд нүхэр Бирбаев суглуул... териалаа шэнжэлжэ үзэлгүй ... хүдаһанай ара үбэргүй дүүр... мүн лэ, түрүү фермыхид ... хүдэлмэриие хүсэд харуулж... даагүй. Тиимэһээ тэрэнэй ... зэтэдэ толилогдобогүй. Энэ ... дээрэһээ хараада хүдөө ... шэд суглуулһан, мэдэжэ ... материалаа зүбөөр хэрэглэ... лөө оролдохо, бодомжолжо ... зэргэтэй болоно. Статья ... олон тоонуудые хабсаргуулах... муу болодог.

Хүдөө бэшэгшэд бишы... дээсэл гү, али статья, ... денцинье, очерк, фельетон... хэдээ тэрэниие богонихоно... бэшэхые оролдохо зэргэтэй ... соогоо уран хурса үгэнүүд... лэжэ, һонирхолтойгоор, ... гөөр бэшэдэг болохые хүс... той. Тинхын тула эрдэм бэ... үргэлжэ дээшэлүүлжэ, газе... налнуудые уншаха, ... болон политическэ литерату... шажа байха зэргэтэй. ...

бэшэгшэд газетэдэ холо ... башье, алдуутайгаар, ... рэ обогые буруугаар ... үгэсэ олон дахин ... шэеэнь, дээрэ ... хүдөө бэшэгшэ нүхэр Бирбаевай бэшэгые ... раад үзэе. «Түрүү фермэ» ... хахан бэшэг соонь «МТФ» ... 17 дахин, «байна» гэһэн ... хин дабтагдана.

Манай газетын хүдөө бэ... социалистическэ мүрысөө ... до бэшэдэг. Теэд олон ... энээн тухай юрэнхыгөөр ... Тинхэдэ онцолн дунда ... бэшэгшэ хүн социалистическэ ... хайшан гэжэ эмхидхэгдэһэ... тэрэнэйһээ ямар аша үрын ... тухай тодоор харуулха хэрэг...

«Хоёр ондоо дүнгүүд» ... шэг соогоо нүхэр Б... Кяхтын аймагһаа ингэжэ ... «Ленинэй нэрэмжэтэ колхоз... дохи ба гурбадахи бригад... эмхидхэгдэһэн үүргэнэр... байдаба байбашье, ажал... гүүд ондоо» гээд бэшэнэ. ... гээ дутагдал юуб гэжэ ... Елгин статьи соогоо хүүш... римтануудые хэрэглэһэн ... Ажахын жэлэй үүрэ... һү һаалгаар 10 һарын ... сэлгэ хожмолдожо байгаа ... иимэ дутагдалнууд мүн ...

Г. Клочихинай, М. П... А. Семеновой бэшэгүүд ...

Партиин Централ... шиидхэбэринүүдээр зориг... публикымнай ажалшад ... ряалгын, малай тэжээл ба... ринүүдые ажалай болон ... сэ түйлай ехэ дэбжэлт... байдалда үнгэргэжэ ... гын ашаар түйлагдаһан ... түрүү, шэнэ юумнүүдые ... рүүхэ, дутуу дундануудые ... лэдбэриин арга болом... хэ эсэхэ хүдэлмэриин ... гуудай болон партийна, со... дэлмэрилэгшэдэй ... нэмэжэлтэдэй, механи... нэрэ хүндын хэрэг мүн.

Парти, правительствын уряагаар хүдөө ажахын мэргэжэлтэд колхоздо ороно

Нэрэ хүндын хэрэг

...ажахые хүгжөөн дэбжээхэ ...мэргэжэлтэдэй үүргын тон ...ные партиин ЦК-гэй сен...ска Пленум тусгаар тэмдэглэ... байна.

...колхозуудые агрономическа ба ...ическэ талаар хангалгые саа... hайжаруулха хэмжээнүүд» КПСС-эй ЦК-гэй ба СССР-эй ...трнүүдэй Соведэй тогтоолые ...ско МТС-эй мэргэжэлтэд ха...р угтаhан байна. Энэ тогтоол... танилсаад байхадаа, 5 зоотех... агроном колхозуудай гэшүүд ...о орохые хүсэбэ.

...АССР-эй габьяата зоотехник ...жап Баирович Гончиков хэ...лэй туршада «Улаан туяа» ...до хүдэлмэрилнэ. Энэ үе соо...гээр Гончиков колхозой хони... хамта хонидой үүлтэрые hай...ха талаар горьтойхон хүдэл...ээ. Мүнөө энэ колхозой хэдэн ...д хонид нарин ба нарибтар ...ой болонхой. Үнгэрэгшэ жэл... артель гансахан хони үсхэ...өө 400 мянган түхэригэй ...оход оруулаа hэн. Мүнөөшье ...hooho хайшалалгые дээшэ..., гүрэндэ hooho тушаалгые ...оонь урид дүүргээ. Зүгөөр хо...өөрилгын талаар үшөөл олон ...юумэн эндэ бии. Хонидые ...үүлгэ, хурьгадые кошарно... аргаар түлжүүлгэ үргэнөөр ...дэнэгүй.

...а, правительствын шэнэ тог...hoop зоотехник Гончиков ...лиин гэшүүн боложо орохо... эдэбхи үүсхэл ехэтэйгээр, ...лжэ малшадай дунда хүдэл..., наука ба түрүүшүүлэй дүй ...е үргэнөөр дэлгэрүүлхэ тон ... боломжотой болохо юм. ... коммунист Гончиков ...туяа» колхозой гэшүүн бо...орохонь.

...колхоздо МТС-эй участково ...оор тэрэшэлэн нүхэр Дам...дэлмэрилдэг. Энэ нүхэр мүн ...лиин гэшүүн боложо орохые ...

...мэргэжэлтэ агроном Тама...шева энэ жэлдэ Молотовско ... Кунгурска хүдөө ажахын ... дүүргээд, hайн дураараа Бурят-Монголдо ажаллахаяа ерэhэн юм. hаяхан нүхэр Пеленева «Путь социализма» колхозой правлениидэ «намайе артелиин гэшүүн болгожо абыт» гэhэн мэдүүлгэ баряа. Мүн энэ артельдэ комсомолка Нина Шиянова участково зоотехнигээр ажаллахаяа ерэhээр hараhаа үлүү боложо байна. Тэрэ хадаа Чувашска АССР-эй Алатырска хүдөө ажахын техникум дүүргээ. Нина Шиянова мүн лэ колхоздо орохо тухай мэдүүлгэ баринхай.

Парти, правительствын уряагаар тэрэшэлэн агроном нүхэр Будаев Сталинай нэрэмжэтэ хүдөө ажахын артелиин гэшүүн боложо ороод, ажаллахые хүсэбэ. Тэрэ хадаа Иркутска хүдөө ажахын институт дүүргэhэн, дээдэ эрдэмтэй мэргэжэлтэ юм.

Мүн Эгэтын МТС-эй олохон мэргэжэлтэд колхоздо орохые хүсэhэн байна. Е. Княжева МТС-эй штадта байгаад, Ворошиловай нэрэмжэтэ колхоздо зоотехнигээр үнинэй ажаллана. Энэ колхозой ажахые нүхэр Княжева hайн мэдэхэ болонхой. Тэрэниие колхозой комсомолецууд эхин организациингаа секретаряар hунганхай. Мүнөө энэ зоотехник артелиин дүүрэн эрхэтэй гэшүүн боложо орохые шиидэбэ.

Улан-Удын хүдөө ажахын техникум дүүргээд, Карл Марксын нэрэмжэтэ колхоздо зоотехнигээр хүдэлмэрилхэеэ А. Косихина hаяхан ерээ hэн. Тэрэ мүнөө энэ артелиин гэшүүн болохонь.

Хүдөө ажахын мэргэжэлтэдые МТС-үүдэй штадhаа колхоздо оруулга хадаа колхозуудые мэргэжэлтэдээр бэхижүүлхэ гэhэн тон ехэ удхашанартай хэмжээ-ябуулга мүн. Тиимэhээ Яруунын МТС-үүдэй мэргэжэлтэд парти, правительствын уряагаар колхозуудай гэшүүд боложо байна.

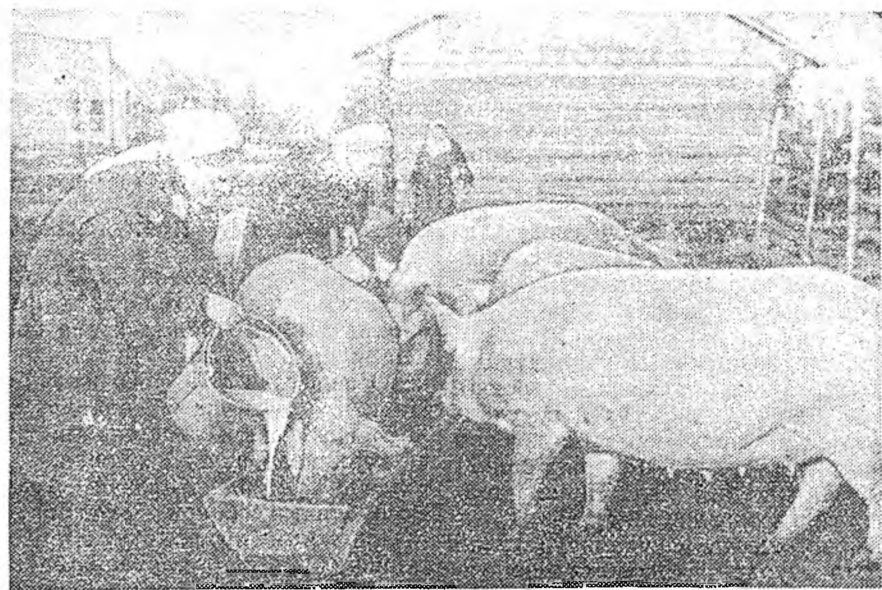
Б. Дондоков.

Колхозой шэнэ гэшүүд

...озуудые агрономическа бо...техническэ талаар хангалгые ... hайжаруулха хэмжээ...д» КПСС-эй Центральна ...эй болон СССР-эй Министр... Соведэй тогтоолые Кабан...магай хүдөө ажахын мэргэ...баяртайгаар угтаба. Комму...э партиин, Советскэ пра...ын уряада харюу болгон, ...үйлэдбэритэй нягта хол...ор ажаллахын тулада хү...ын мэргэжэлтэд колхозни...бтэй эетэй бүлэдэ дуратай...о.

... Василий Никитович Кожемякин аймагай мэргэжэлтэдэй дундаhаа эгээн түрүүн Хрущевой нэрэмжэтэ колхозой гэшүүн болохоёо мэдүүлгэ бариhан байна. Нүхэр Жарников тус аймагай «Коммунизм» колхоздо хоёр жэлэй туршада агрономоор хүдэлмэрилжэ байhан юм. Энэ үе соогоо нүхэр Жарников колхозой ажал хүдэлмэритэй тон нягтаар танилсаhан байна. Парти, правительствын уряае халуунаар дэмжээд, нүхэр Жарников колхоздо бүри ехээр туhалдаг болохын тула артельдэ орохо тухайгаа мэдүүлгэ бариба.

Е. Красинская.

Иволгын аймагай Маленковой нэрэмжэтэ колхоз гахайнгаа тоо толгойе олошоруулна, ашаг үгэлгыень дээшэлүүлнэ. Эндэ гахайнуудые шахан таргалуулха ба эхэ гахайнуудые жэл соо хоёр дахин түрүүлхэ хүдэлмэри hайнаар эмхидхэгдэнхэй.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: (зүүн гарhаа) гахайшад О. В. Двинянина, Е. П. Мергинева, В. Г. Калёных гахайнуудаа эдеэлүүлжэ байна.

З. Веснинагай фото.

Хангалтагүйгөөр хүдэлмэрилдэг столово

Урзанда жэл Түнхэнэй аймагай Жемчуг нютагта шэнэ столово нээгдэhэн юм. Тэрэ столовонь яhала ехэ, газаа талаhаань харахада гоёшье, «Столово» гэhэн гаршагтайшье байhан байна.

Мүнөө тэрэнэй досоонь ороходо хооhон шахуу. Эндэ оройдоо дүрбэхэн стол, арбаад гаран стулнууд табяатай байдаг. Энэ ушарhаа эдеэлхэеэ ерэгшэд удаан сагаа эндэ барана. Зарим хүнүүд эдеэлэлгын, забhарлалгын үедэ хүлеэжэ ядахадаа, эдеэлэнгүйгөөр гаража ошодог байна.

Мүн энэ столоводо оройдоо гурбахан хүн (повар, буфетчица, официантка) хүдэлмэрилнэ. Тэдэнэр хүнэй олон болоходо эдеэгээ саг соонь бэлдэжэ, хүнүүдые түргэнөөр хангажа шаданагүй, бэлдэhэн эдеэниинь дуташана. Тиимэhээ тэдэнэр эдеэгээ эртэ бэлдэжэ захална, тэрэнь столовын нээгдэхэдэ хүршэhэн байдаг.

Мүн эдеэ хоол амтагүй, шанар муутайгаар, нэгэ янзаар буйлуулагдана. Заримдаа гуташаhан продуктаар эдеэн бэлдэгдэнэ. Гадна, бэлдэгдэhэн эдеэниинь булта нэгэ адли сэнтэй. Жэшээлбэл: шүлэ 3 түхэриг 15 мүнгэ, котлет 3 түхэриг 15 мүнгэ гэхэ мэтэ. Столово соонь ариг сэбэр сахигданагүй. Эдеэгээ шанадаг газартань ондоо хүнүүд, ухибүүд орошоод байдаг.

Эдэ дутагдалнуудые Жемчугэй сельпогой хүдэлмэрилэгшэд (түрүүлэгшэнь нүхэр Манзаров) мэдэжэ байгаад, хэмжээ абанагүй.

Б. Бимбаев.

Заhабаринь унжагайрhан магазин

Кяхта городто номой магазин бии юм. Теэд энэ магазин 1955 оной май hараhаа эхилжэ хүдэлмэрилнэгүй. Мүнөө болотор тус магазин заhабарилагдажа байна. Теэд городской Соведэй коммунальна таhаг (даагшань нүхэр Краснояров) магазинай заhабарие түргэн дүүргэхын түлөө хүдэлмэри эмхидхээгүй байhаар. Мүнөө хараад үзэхэдэ магазинай заhабарилгада нэгэшье хүн хүдэлмэрилнэгүй.

Тус магазинай наймаалагша нүхэр П. И. Будажапова номуудые складhаань худалдаха баатай болоно. Складтань номууд эмхи гуримгүйгөөр, эндэ тэндэ обоолоогдонхой хэбтэнэ. Ямар нэгэн хүнэй хэрэгтэй номоо hурахада, тэрэниие оложо үгэхэнь тон бэрхэтэй. Нүхэр Будажапова худалдан абагшадта хэрэгтэй номуудынь оложо үгэхын оронд «иимэ ном магазинда үгы» гэжэ харюусадаг.

Мүнөө hуралсалай жэл эхилээд, hурагшад номуудые абахаяа ябажал ябажал байна. Теэд нүхэр Будажапова тэдээндэ нэгэл харюу: «тиимэ ном үгы» гээд лэ эльгээнэ. Мүн нүхэр Будажапова складаа хаагаад заримдаа гэртээ hуужа байдаг.

Б. Ванчиков.

Хэзээ хүдэлмэрилхэ бани юм?

Зэдын аймагай Гэгээтын сомоной Ленинэй нэрэмжэтэ колхозой бани заhабарилгада ороhоор аяар гурба — дүрбэн жэл болобо, теэд энэ хүдэлмэринь мүнөө хүрэтэр дүүргэгдэнэгүй.

Энэ ушарhаа мүнөө таряа, овощь, хартаабха хуряалгын, малай үбэлжэлгэдэ бэлэдхэлэй хүдэлмэриин тон харюусалгатай, забда, сүлөөгүй үеын болоод байхада, тус колхозой гэшүүд, МТС-эй механизаторнууд болон Улан-Удэ городhоо ерэhэн хүдэлмэрилэгшэд банида орохын тулада аяар 10 километртэ байhан аймагай центр ошохо баатай болоно.

Д. Санданов.

Библиотекэнүүдэй хүдэлмэриие hайжаруулха

Манай республика дотор жэл бүри гүрэнэй нииты библиотекэнүүдэй тоо олошорно, энэ шухала хэрэгтэ ехэхэн мүнгэн зөөри hомологдоно. Гансал 1955 ондо манай республикада 50 гаран шэнэ библиотекэнүүд нээгдэнхэй. Бюджедынь нёдондоноойхидо орходоо 576 мянган түхэригөөр ехэ болоо. Манай республикын хүдөө нютагуудаар ажалаа зүбөөр эмхидхэдэг библиотекэнүүд арад зоной дунда ехэхэн нииты-политическэ хүдэлмэри ябуулжа, эмхидхэхы үүргэеэ hайнаар дүүргэнэ. Жэшээлхэдэ, Кударын аймагай библиотекые даагша нүхэр Г. М. Маркова КПСС-эй ЦК-гэй Пленумүүдэй түүхэтэ шиидхэбэринүүдые арад зоной дунда тайлбарилан ойлгуулха талаар ехэ юумэ хэнэ. Уншалгын зал соо эдэ шиидхэбэринүүдтэ зорюулагдаhан уряа лозунгнууд, плакадууд үлгөөтэй байдаг. Мүн хүдөөгэй ба колхозуудай библиотекэнүүдтэ методическа туhаламжа үзүүлнэ. Тус библиотекын номууд таhагуудаараа эмхитэйгээр табигданхай. Уншагшадай тоо саг үргэлжэ олошорно. Хүдөө ажахын кампаниинуудай үедэ уранhайханай ба хүдөө ажахын литературатай нүүдэл библиотекэнүүд эмхидхэгдэжэ, бригада, гүүртэнүүд дээгүүр тараагдадаг. Мүнөө жэлдэ тус библиотекын үүсхэлээр энэ аймагта 12 нүүдэл библиотекэнүүд эмхидхэгдээ.

Мүн Тарбагатайн аймагай Доодо-Жэрэмэй хүдөөгэй библиотекэ hайнаар хүдэлмэрилдэг юм. Библиотекые даагша нүхэр А. М. Соловьева ажалдаа эдэбхитэйгээр хандана. Ехэ hонирхолтой уншагшадай конференци үнгэргэнэ.

Яруунын аймагай Ульдиргын хүдөөгэй библиотекые даагша нүхэр Д. Д. Бадмаева холын гүүртэнүүдээр, мүн тракторна бригадануудаар ябажа, тэндэ хүдэлмэрилдэг колхознигуудые хүдөө ажахын ба уранhайханай литературын шэнэ зохёолнуудтай танилсуулдаг, уншалга ба хөөрэлдөөнүүдые үнгэргэдэг байна.

Мүн Кабанскын аймагай Посольско тосхоной хүдөөгэй библиотекэ хүдэлмэреэ hайнаар эмхидхэнэ. Эндэ уншагшадай конференцинүүд, литературна вечернүүд хододоо удха түгэлдэрөөр үнгэргэгдэдэг юм. Библиотекэ 3 колхоз ба олон жэжэ тосхонуудта ажаhуугшадые хангана.

Манай республикын Горькиин нэрэмжэтэ библиотекэ хүдөөгэй библиотекэнүүдтэ ехэхэн туhа хүргэдэг. Тус библиотекэ бүхы республикын библиотекэнүүдэй методическа центрынь гээшэ. Хүдөөгэй ба аймагуудай библиотекэнүүдэй хүдэлмэрилэгшэд эндэ тусхай курсануудта hуралсал, мэргэжэлээ дээшэлүүлдэг юм.

Гэхэтэй хамта, манай республикын хүдөөгэй библиотекэнүүдэй номой ехэнүүд фонднууд зарим газарта дүүрэнээр ашаглагданагүй. Зарим газарта энэ хүдэлмэриие тоодоггүй заншалтай. Жэшээлхэдэ, Зэдын аймагай Баянай хүдөөгэй библиотекэдэ комсомолка Венедиктова хүдэлнэ. Тус библиотекэ ехэнхидээ хаалтатай байдаг. Венедиктова уншагшадайнгаа дунда ямаршье ниитын ажал-ябуулдаггүй, харин гэртээл hуужа байдаг, Колхозой холын малажалай фермэнүүдтэ хүрэжэ ошодоггүй байна.

Закаменай аймагай Хужарай библиотекэ нилээд ехэ номой фондтой юм. Тэндэхи библиотекарь нүхэр Бадмаев тусхай бэлэдхэлтэй байбашье, өөрынгөө хүдэлмэридэ хайша хэрэгээр хандана. Эндэ парти ба правительствын тогтоолнуудые ойлгуулха зорилготой плакадууд болон уряа лозунгнууд байдаггүй. Нүхэр Бадмаев уншагшадтайгаа хөөрэлдөө эмхидхэдэггүй юм.

Олон библиотекэнүүдэй кадрнуудай муу байhан дээрэhээ, номуудай фонднууд харууhагүй орхигдонхой, уншагшадтай ниитын хүдэлмэри ябуулагданагүй. Хүдөөгэй интеллигенци библиотекын хүдэлмэридэ хандуулагданагүй. Зарим аймагуудай библиотекэнүүдэй мэргэжэлтэд хүдөөгэй ба колхозой библиотекэнүүдтэ туhаламжа үзүүлнэгүй. Мүн культурын таhагууд библиотекэнүүдэй хүдэлмэриие ударидаха гэжэ ехээр оролдолго гарганагүй.

Хүдөөгэй болон аймагуудай Соведүүд заримдаа библиотекэнүүдэй хүдэлмэридэ анхаралгүйгөөр хандана. Жэшээлхэдэ, Мухаршэбэрэй аймагай Хонхолой тосхондохи библиотекэ байраhаа гаргагдаад, нэгэ бишыхан таhалга соо оруулагдаhан байна. Аймагай центртэхи хоёр библиотекэнүүд мүнөө хүрэтэр подвальна байрада байhаар. Энээнhээ боложо номууд ехээр муудана. Библиотекэнүүдтэ таарамжатай байра олохо тухай асуудал хэдэ дахин аймгүйсэдком ба партиин айкомой урда табигдаhан байбашье, мүнөө хүрэтэр ямаршье хубилалта болоогүй байhаар.

Заиграйн аймагай Онохой тосхоной библиотекэ байра үгы дээрэhээ нэгэ газарhаа нүгөө газарта нүүжэ байдаг, номуудынь иишэ тиишээ шэрүүлhэндээ муу боложо байха юм. Тус аймагай колхозууд ба МТС-эй библиотекэнүүдтэ туhа үзүүлдэггүй байна.

Республикымнай библиотекэнүүдэй кадрнуудые юрэнхыдэнь hайн гэхээр бэшэ байна. Үшөөл олон мэргэжэлтэй кадрнууд дутана. Жэл бүхэндэ дунда hургуулитай 10—15 мэргэжэлтэд республикадамнай ерэнэ. Гэбэшье, библиотекэнүүдэй эрилтые хүсэдөөр ханганагүй.

Мүнөө үедэ бүхы библиотекарьнуудэй аяар 40 процентнь дунда hургуулигүй ба онсо эрдэмгүйнүүл болоно.

Зарим нэгэ библиотекэнүүдтэ ондоо тээ хүдэлжэ байhан хүнүүд хүдэлдэг. Торнин аймагай Оёрско хүдөөгэй библиотекэдэ ондоо тээ ажалладаг нүхэр Чердонов хүдэлдэг. Тус библиотекэ муугаар ажалаа ябуулдаг байна.

Закаменай, Яруунын, Түнхэнэй ба бусад аймагуудай библиотекэнүүдэй номой фонднуудта хуушаржа хэрэггүй болоhон номууд илгагдажа, гаргагдаагүй дээрэhээ тэндэ 30-аад онуудай номууд, хэзээ заяанай брошюранууд олон байдаг.

Эдэ баримтанууд аймагуудай хүтэлбэрилхы эмхи зургаануудай библиотекэнүүдэй хүдэлмэридэ муугаар хандадагыень гэршэлнэ.

Аймагуудай культурын таhагууд, партийна болон советскэ эмхи зургаанууд, БМАССР-эй Культурын министерство библиотекэнүүдэй хүдэлмэриие hайжаруулгада болото туhаламжа үзүүлжэ, дээрэ дурсагдаhан олон дутуу дундануудые дары усадхаха уялгатай.

И. Байкальский.

...ССР-эй арадуудай спартакиадые бэлэдхэл түгэсөөр угтая

...ондо СССР-эй арадуудай ...дые үнгэргэхэ тухай» ...Министрнүүдэй Соведэй ...дүүргэлтэ болгон, манай ...ын спортивна организаци...зүн ехэ хүдэлмэри хэhэн ...

...оной июль, август hара... болоhон республиканска ...ын урда тээ физкультур...организаци бүхэндэ эдэбхи...ла хэгдээ. Олон зоной ха... элдэб мүрысөөнүүд бо...элэй министерствын hур... hурагшадай дунда май, ...да болоhон мүрысөөнүүд... hурагшад хабаадалсаа. ...резервнүүдэй hурагшадай ... hарада үнгэргэгдэhэн ...тэ мүн лэ олон хүн ха... байна. Профсоюзна ...уудай физкультурна ...удэй мүрысөөн урда жэл... орходоо энэ жэлдэ эм...нгэрөө. Улан-Удын паро... заводой физкультурна ... мүрысөөндэ 500 шахуу ...лсаа.

... аймагай Ворошиловай «Ленинэй зам», XVII ... нэрэмжэтэ колхозууд... аймагай Сталинай, ... нэрэмжэтэ, Сэлэнгын ...линай нэрэмжэтэ, мүн ...магуудай хэдэ хэдэн ... мүрысөөнүүд амжал...гэрөө.

...рна эхин организаци...сөөнүүдэй боложо дүү... аймаг, город бүхэндэ ...родской спартакиада болоо. Тэдэ мүрысөөнүүдтэ урда жэлнүүдэйхидэ орходоо хүн зон олоороо хабаадалсаhан байна. Түнхэнэй аймагай центртэ болоhон спартакиадада 405 хүн хабаадалсаа. Тэндэ хабаадагшадай хахадhаа олонхинь аймагай 12 колхозуудhаа ерэhэн түлөөлэгшэд байгаа. Заиграйн аймагай центртэ болоhон спартакиада мүн лэ олон зоной хабаадалгатайгаар үнгэрөө. Тэндэ 5 зүйлэй спортоор: хүнгэн атлетикээр, буудалгаар, футбол, волейбол сохилтоор, уhанда тамаралгаар мүрысөөн болоо.

Июль hарада Улан-Удэ городто болоhон хүдөөгэй физкультурнигуудай спартакиадада 19 аймагуудай суглуулагдамал командануud хабаадалсаа. Спартакиадын үедэ волейболоор, уhанда тамаралтаар, хүнгэн атлетикээр, буудалгаар болоhон мүрысөөнүүдтэ урда жэлнүүдэйхидэ орходоо олон физкультурнигууд хабаадалсаhан байна. Бүхэ барилдалгаар, hур харбалгаар болоhон мүрысөөнүүдтэ аймагай 100 гаран түлөөлэгшэд хабаадалсаа. Хүдөөгэй физкультурнигуудай спартакиадада хамта 1289 хүн хабаадаа.

Август hарада городуудай хоорондо болоhон республиканска спартакиадада Улан-Удэ, Кяхта, Городок, Бабушкин городуудай hайндуранай спортивна обществонуудай суглуулагдамал командануud хабаадалсаа. Энэ спартакиадын үедэ хамта 1400 шахуу хүн мүрысөө.

Хүдөө нютагууд болон городуудай физкультурнигуудай хабаадалгатайгаар болоhон спартакиадын дүн хадаа спортивна техническэ мэргэжэлээ республикын физкультурнигуудай жэл ерэхэ бүри дээшэлүүлжэ байhые гэршэлнэ. Жэшээнь, манай хүнгэн атледууд зунай турша соо республикын 10 шэнэ рекорд туйлаа.

Республикын спортсменүүд энэ жэлэй турша соо областьнууд хоорондын мүрысөөнүүдтэ хабаадалсахадаа муу бэшэ бэлэдхэлтэй байhанаа харуулаа. Республикын хүнгэн атледуудэй суглуулагдамал команда энэ жэлдэ Чита городто болоhон зононууд хоорондын мүрысөөндэ нэгэдэхи hуури эзэлээ. Паровозо-вагонно заводой спортсменүүдэй коллектив Хабаровск городто болоhон ВЦСПС-эй зононууд хоорондын мүрысөөндэ илаад, Москва городто болоhон түгэсхэлэй мүрысөөндэ 27 командын дундаhаа 16-дахи hуури эзэлээ, «Спартак» обществын Бурят-Монголой соведэй командын hэлюуршэд hаяхан Псков городто «Спартак» обществынхидэй дунда болоhон мүрысөөндэ хабаадалсажа, гурбадахи hуури эзэлhэн байна.

Республикын эдир залуу боксёрнуудай суглуулагдамал команда РСФСР-эй түрүү hуури эзэлхын түлөө мүрысөөндэ 3-дахи hуури эзэлээ. «Буревестник» обществын Бурят-Монголой соведэй эдир залуу боксёрнуудай суглуулагдамал команда СССР-эй «Буревестник» обществын Центральна Соведэй түрүү hуури эзэлхын түлөө мүрысөөндэ эдэбхитэйгээр хабаадалсажа, нэгэдэхи hуури эзэлhэн байна. Дворкин, Закс, Никитеев гэгшэд «Буревестник» обществын Центральна Соведэй чемпионууд болоо. Республикын эдир залуу хүнгэн атледуудэй суглуулагдамал команда Благовещенск городто болоhон зононууд хоорондын мүрысөөндэ хабаадалсажа муу бэшэ үрэ дүн туйлаа.

Чита городто болоhон зононууд хоорондын мүрысөөнүүдтэ республикын боксёрнууд 14 hуурихаа 4-дэхи hуури эзэлээ. Тэрэ мүрысөөндэ хабаадалсаhан нүхэр Николаев Сибириин ба Дальна Востогой чемпион болоо.

Хүнгэн атледууд үнгэрэгшэ жэлэйхидэ орходоо энэ жэлдэ мэргэжэлээ нилээд дээшэлүүлhэн байна.

Зундаа болоhон олон зоной хабаадалгатай мүрысөөнүүд бии байгаа физкультурна коллективүүдые бэхижүүлхэ, шэнэ коллективүүдые байгуулха, физкультурна хүдэлөөндэ олон зуун хүбүүд басагадые шэнээр хабаадуулха хэрэгтэ ехээр туhалhан байна. «СССР-эй арадуудай спартакиадые үнгэргэхэ тухай» СССР-эй Министрнүүдэй Соведэй тогтоолой гараhанhаа хойшо үнгэрhэн 6 hара соо олон тоото физкультурна коллективүүд байгуулагдаа. 1000 шахуу шэнэ гэшүүд физкультурна коллективүүдтэ хабаадуулагдаа. Республиканска спартакиадые үнгэргэлгэдэ зарим тэды амжалтын туйлагдабашье үшөө ехэхэн дутагдалнууд элирhэн байна. Тэрээнэй гол дутагдалынь юун байгааб гэхэдэ, эмхидхэлэй комитедүүд физкультурна эхин организаци бүхэндөө мүрысөө үнгэргэжэ шадаагүй. Республикын олохон колхозуудта, Улан-Удэ городой нилээд олон физкультурна коллективүүдтэ мүрысөөн мүнөөшье болотор эмхидхэгдээгүй байhаар. Республикын томохон предприятинууд болохо шэлэй механизированнэ, «Механлит» заводуудта, Гусиноозёрск городто спартакиада үнгэргэгдөөгүй.

Республикын зарим спортивна обществонууд, тэрэ тоодо «Спартак», «Буревестник» гэжэ hайндуранай обществонууд республиканска спартакиадада хүдөө нютагуудтахи спортсменүүдээ олоор хабаадуулха ёhотой байбашье, гансал Улан-Удэ городой спортсменүүдые хабаадуулаа.

Прибайкальска, Зэдын, Кяхтын, Торнин, мүн бусадшье аймагуудта болоhон мүрысөөнүүдтэ бүхы колхозуудай оройдоол 10—15 процентнь спортсменүүдээ эльгээгээ. Хэжэнгын, Баргажанай аймагуудтахи суглуулагдамал командануud республиканска спартакиадада хабаадалсаагүй.

Национальна спортые хүгжөөлгын талаар үшөөл ехэхэн дутагдалнууд бии байhаар. Энэ жэлдэ hур харбалгаар болоhон мүрысөөнүүдтэ Иволгын, Кяхтын, Мухаршэбэрэй, Яруунын, Түнхэнэй аймагуудай олонхи колхозууд хабаадалсаа. Гэбэшье, республикын олохон аймагуудта hур харбалгаар мүрысөөн болоогүй. Кударын, Торнин, Зэдын, Сэлэнгын, Хэжэнгын, Хоринн аймагуудhаа республиканска спартакиадада бүхэ барилдаашадай, hур харбаашадай нэгэшье команда ерээгүй.

Республикын олохон hургуулинууд энэ зунай спартакиадада мүн лэ харюусалгагүйгөөр хандаhан байна. Ахын, Хэжэнгын аймагуудтахи hургуулинуудай hурагшад аймагай спартакиадада оройдооше хабаадалсаагүй.

Республиканска спартакиадада бэлэдхэлэй үедэ физкультурна олохон организацинууд ниитын организацинуудтай, тэрэ тоодо ВЛКСМ-эй райкомуудтай хүсэд барисаагүй байhан байна. Хүдөө нютагуудтахи магазинуудта спортивна хэрэгсэлнүүдэй дутамагаар наймаалагдаhан дээрэhээ хүдөөгэй физкультурна коллективүүд ехэхэн бэрхэшээлнүүдтэй ушарhан байгаа.

Спартакиадада бэлэдхэлэй хэгдэхэ үедэ физкультурна организацинуудые хангалтагүйгөөр хүтэлбэрилhэнэй түлөө физкультура ба спортын республиканска комитедшье сэхэ зэмэтэй.

Аймагай, городой физкультура ба спортын комитедүүд олон тоото физкультурна эдэбхитэдтээ түшэглэжэ, нэн түрүүн элдэб янзын спортнуудые хүтэлбэрилдэг секцинүүдэй хүдэлмэриие эрид hайжаруулха, хаана иимэ секцинүүд эмхидхэгдээгүйб, тэндэ hаяар эмхидхэхэ хэрэгтэй. Мүнөө үбэлэй сезондо орохын урда тээ аймагуудай, городуудай физкультура ба спортын комитедүүд, ДСО-гэй соведүүд зунайнгаа спортивна сезоной дүнгүүдые зүбшэн хэлсэхэ, саашанхи зорилгонуудаа хараалан бэелүүлжэ орохо ёhотой.

Бүхы колхозууд, совхозууд, предприятинууд, эмхи зургаанууд ба hургуулинуудай дэргэдэхи физкультурна коллективүүд эмхидхэлэйнгээ, ажал-хүдэлмэриингөө талаар hайжаруулагдаха болоно.

Ерэхэ жэлдэ болохо РСФСР-эй арадуудай спартакиадые бэлэдхэл түгэсөөр угтахын тулада республикымнай физкультура ба спортын хүдэлмэрилэгшэд бэлэдхэлэй ехэхэн хүдэлмэри хэхэ уялгатай.

Б. САНДАНОВ, БМАССР-эй Министрнүүдэй Соведэй дэргэдэхи физкультура ба спортын комитедэй түрүүлэгшэ.

ООН-эй Генеральна Ассамблейн X сесси

Сентябриин 28-най үдэрэй пленарна заседани

НЬЮ-ЙОРК, сентябриин 29. (ТАСС). Генеральна Ассамблейн сентябриин 28-най үдэрэй пленарна заседани дээрэ Белорусска ССР-эй делегацине толгойлогшо К. В. Киселев түрүүлжэ үгэ хэлээ.

Буу зэбсэг хороохо ба атомна зэбсэг хорихо асуудалнууд тухай хэлэхэ зуураа, США-гэй президент Д. Эйзенхауэрта СССР-эй Министрнүүдэй Соведэй Түрүүлэгшэ Н. А. Булганинай сентябриин 19-дэ эльгээһэн бэшэгтэ делегадуудай анхарал тэрэ хандуулаа. Буу зэбсэг хуряаха талаар ООН-эй Подкомитедэй Комиссиин хүдэлмэридэ түрүүшын недели соо һайн үрэ гараагүй байһанай шалтагаанууд дурсагдаһан бэшэг соо заагдаһан байна гэжэ К. В. Киселев онсо тэмдэглэхэ зуураа, тус асуудалаар хэлсээ туйлаха бодото арга нүхэсэлнүүдэй бии байһые заагаа.

Зорилго юуб гэхэдэ, СССР-эй болон США-гэй арадуудта, тэрэшэлэн бүхы дэлхэйн арадуудта тон шухала удхашанартай асуудал болоһно буу зэбсэг хуряаха асуудалые урагшатайгаар шиидхэхэ зам бэдэрхын тулада саашадаа оролдолго гаргаха хэрэгтэй. Энэ асуудалаар харилсан ажаллаха эрмэлзэлгэ баруун гүрэнүүдэй зүгһөө мүнөө гаргагдаха зэргэтэй гэжэ белорусска делегацине толгойлогшо хэлээ. Буу зэбсэг хуряаха талаар советскэ дурадхалнууд хүн түрэлтэнине шэнэ дайнһаа зайсуулха, гүрэнүүдэй хоорондохи харилсаануудай түгшүүрилые һуларуулха, яаралтайгаар зэбсэгжэлгын хэгдэһээр лэ байһан дээрэһээ арадуудта ашаглагдадаг хүшэр хүндэ налогуудһаа, тэдэнине сүлөөлхэ гэһэн гансахан лэ зорилготой юм гэжэ Киселев хэлээ.

Европодо аюулгүй байдалые хангаха шухала асуудалнуудай шиидхэгдэхыень белорусска арад тон ехээр хүсэнэ. Юуб гэхэдэ, энэ зуун жэлэй түрүүшын хахадай турша соо Белорусси хоёр дахин үзэгдөөгүй ехэ һандарал хохидолдо ороһон байна гэжэ Киселев саашань мэдүүлээ. Дүрбэн гүрэнэй правительствонуудые толгойлогшонорой Женевскэ зүблөөн дээрэ СССР-эй делегациин дурадхаһанай ёһоор, аюулгүй байдалые хамтаараа сахиха үрэ ехэтэй системэ байгуулан Европодо бата бэхи ба удаан сагай эб найрамдал хангажа болохо байна гэжэ тэрэ хэлээ. Тиихэдээ, европейскэ аюулгүй байдал тухай асуудалые шиидхэлгын болон германска асуудалые гуримшуулгын хоорондоо таһаршагүй холбоотой байһыень мартажа болохогүй. Германида дүтэ байдаг оронуудай нэгэн болохо байһан туладаа парижска хэлсээнүүдэй ёһоор, мүнөө үедэ Баруун Германиин дахин зэбсэглэгдэжэ байһанда бидэнэр хамаагүйгөөр хандажа шадахагүй байнабди, гэжэ Киселев саашань хэлээ.

Урда Корейн правительство болон Урда Вьетнамай засагаархид хадаа эдэ районуудтахи асуудалнуудые ООН-эй болон 1954 ондо болоһон Женевскэ конференциин шиидхэбэринүүдэй ёһоор саашадань гуримшуулгада һаад ушаруулхые оролдоно. Энээндэ Ассамблей анхаралаа хандуулха зэргэтэй гэжэ Киселев хэлээ. ООН-до агууехэ хитад арадай хуулита эрхые дары һэргээхые белорусска делегацине толгойлогшо эриһэн байна. «Уласхоорондын түгшүүрилые саашадань һуларуулха ба уласхоорондын харилсан ажаллалга хүгжөөхэ хэмжээнүүд тухай» резолюциин проектые СССР-эй делегаци Генеральна Ассамблейн энэ сессиин үзэмжэдэ табиһан байна. Тус проектые дэмжэнэб гэжэ Киселев мэдүүлээ.

ООН хадаа өөрынгөө уялгануудые дүүргэхэ, мүн ООН-эй Уставта бэшэгдэһэн зорилгонууд болон принципүүдые бэелүүлхын тулада бүхы шухала юумэнүүдые хэхэ, шэнэ дайнай аюулые зайсуулха, бүхы хэмжээнүүдые абаха, гүрэнүүдэй бэе бэедээ этигэлсэдэг бололгодо туһалха, арадуудай хоорондын эб найрамдалые аршалан хамгаалха ба бэхижүүлхэ ябадал хангаха бэзэ гэжэ найдажа байһанаа Белорусска ССР-эй делегаци элишэлэн мэдүүлнэ гээд Киселев үгынгөө түгэсхэлдэ хэлээ.

Удаань, Индонезиин түлөөлэгшэ Агунг үгэ абаа. Эб найрамдалые, һалбаран бадаралгые болон уласхоорондын харилсан ажаллалгые хүсэжэ байһан индонезийскэ арадай эрмэлзэлгые хүтэлбэри болгон Индонези хадаа саашадаа бэеэ даанхай политика ябуулха юм гэжэ тэрэ Генеральна Ассамблейе найдуулаа.

Уласхоорондын түгшүүрилые һуларуулгада Азиин ба Африкын оронуудай бандунгска конференциин, мүн дүрбэн агууехэ гүрэнэй правительствонуудые толгойлогшонорой Женевскэ зүблөөнэй ехэ үүргэтэй байһые тэмдэглээд, уласхоорондын түгшүүрилые саашадань һуларуулхын ба арадуудай бэе бэедээ этигэлсэлгые бэхижүүлхын тулада саашадаа ехээр оролдохыень ООН-эй гэшүүдые Агунг уриалаа.

Генеральна Ассамблейн 10 сесси хадаа колониальна асуудалнуудые һайнаар зүбшэн хэлсэжэ, Марокко, Тунис болон Алжир тухай асуудалнуудые амгалан ёһоор ба зүбөөр шиидхэхэ бэзэ гэжэ найдажа байһанаа Индонезиин делегацине толгойлогшо элишэлэн мэдүүлээ.

Экономическа асуудалнууд тухай хэлэхэ зуураа, «экономическа талаар гарадаг бэрхэшээлнүүдые, мүн оронуудай хоорондохи экономическа болон худалдаа наймаанай харилсаануудые һайжаруулгада тохёолдодог һаад хаалтануудые зайсуулхые» Агунг уриалаа. Экономическа хүгжэлтэдэ туһалха зорилгоор тусхай фонд байгуулха тухай Азиин болон Африкын оронуудай конференциин һанамжа дурадхалые тэрэ дэмжэһэн байна.

ООН-до шэнэ гэшүүдые абаха тухай асуудалые зүбөөр шиидхэхэ шухала гэжэ хэлэхэ зуураа, Нэгэдэмэл Нацануудай Организацида Хитадай Арадай Республикын хуулита эрхые түргэнөөр һэргээхые Индонезийскэ делегат уриалаа.

Либериин делегацине толгойлогшо Лоуренс колониальна асуудалнууд тухай тогтохо зуураа, засаг түрэеэ өөһэдөө һунгаха эрхын түлөө, эрдэмдэ һураха ба һайн ажабайдалтай болохо эрхын түлөө тэмсэжэ байһан хүнүүдэй африканска түбиин хойто талын хубида зэрлиг муухайгаар хюдагдажа байһан баримтые Нэгэдэмэл Нацануудай Организаци обёоронгүй орхихо зэргэгүй гэжэ мэдүүлээ.

Үдэрэй заседаниин түгэсхэлдэ уругвайска делегацине толгойлогшо Басагоити үгэ хэлээ. «Женевын ёһоор», саашадаа үгээ ойлголсолго бүхы дэлхэй дээрэ ажабайдалые һайжаруулха, оронуудай хоорондохи экономическа харилсаануудые гуримшуулгада туһалха бэзэ гэжэ найдажа байһан тухайгаа элишэлэн мэдүүлээ. Өөрын захиргаагүй мүнөө хүрэтэр байһан арадуудта тиимэ захиргаатай болохо эрхэ олгохо ябадалда ООН-эй зохихо анхарал хандуулхыень уругвайска делегат хүсэһэн байна.

Сентябриин 29-нэй үглөөнэй заседани

НЬЮ-ЙОРК, сентябриин 29. (ТАСС). Генеральна Ассамблейн үглөөнэй заседани дээрэ юрэнхы политическэ дискусси боложо Венесуэлын, Франциин, Урда-Африканска Союзай болон Голландиин түлөөлэгшэд үгэ хэлээ. Уласхоорондын түгшүүрилэй һуларһые болон уласхоорондын оршон байдалда дүрбэн гүрэнэй правительствонуудые толгойлогшонорой һайнаар нүлөөлһые тэдэнэр бултадаа тэмдэглээ.

Венесуэлын делегацине толгойлогшо Перес ООН-эй Уставые дахин хаража үзэхэ эрилтэ тухай хэлэхэ зуураа, Аюулгүйн Соведэй саг үргэлжын табан гэшүүдэй зүбшөөлгүйгөөр Устав хубилгагдаха ёһогүй юм гэжэ мэдүүлээ. Тиимэһээ уласхоорондын түгшүүрилэй хүсэдөөр зайсуулагдаад лэ байхада Уставые хубилгажа болохо байна гэжэ тэрэ хэлээ. Уставые шэнээр хаража үзэхын тулада конференци зарлахые гол түлэб буруушаагаагүй болобошье, иимэ конференци зарлаха болзор мүнөө тогтообол эртэдэхэ байна гэжэ Перес мэдэрээ.

Харгалзалга доро байһан ба өөрын захиргаагүй территоринуудта тиимэ захиргаатай болохо эрхэ олголгодо ООН горьтойгоор туһалха бэзэ гэжэ найдажа байһанаа Венесуэлын түлөөлэгшэ элишэлэн мэдүүлээ.

Удаань Франциин гадаадын хэрэгүүдэй министр Пинэдэ үгэ үгтөө.

Правительствонуудые толгойлогшонорой Женевэдэ шоураараа уулзалга, гүрэнүүдэй хоорондохи харилсаанда шэнэ ёһо заншал боложо үгөө гэжэ Пинэ тэмдэглээ. Июльдэ Женевэдэ хэлсэгдэһэн зүйлнүүдые октябрьда Женевэдэ болохо уулзалгын үедэ саашадань урагшатайгаар үргэлжэлүүлхээр бидэнэр шиидэнги байнабди.

Сессиин даб дээрэ зүбшэхэ зүйлдэ оруулхые арабска бүлэг оронуудай дурадхаһан Алжиртахи байдал тухай асуудалые ООН зүбшэн хэлсэхэ эрхэгүй гэжэ Пинэ мэдүүлээ.

Хойто-атлантическа союзые магтаха зуураа, энэ союз «Советскэ Союзай аюулгүй байха ябадалай найдуулга болоно» гэжэ Франциин түлөөлэгшэ хэлэһэн байна.

Советскэ Союз хадаа «Хойто-атлантическа хэлсээе шүүмжэлэн, хариин оронуудай базануудые усадхахые уриалхадаа эндүүтэй замаар ябана гээшэ» гэжэ Пинэ хэлээ. Эдэ базанууд хадаа «бидэнэй һайн дураараа байгуулһан өөрыгөө хамгаалалгын арганууд болоно» гэжэ тэрэ мэдүүлээ. Хэрбээ түгшүүрилэй һуларһанһаа уламжалан атлантическа союзай тараагдаад, американецуудай Европоһоо гаража ошохо болоо гээшэ һаань, Франци хадаа иимэ политикые шууд буруушааха байна гэжэ тэрэ хэлээ.

Парижска хэлсээнүүд хадаа «эбтэйгээр ажабайлгада туһа нэмэри болоно», түгшүүрилые һуларуулгада туһална, «буу зэбсэгэй хэм хэмжээе хизаарлаха ба бэе бэеынгээ буу зэбсэг хинажа байха системэ байгуулгын гансахан лэ үльгэр жэшээ боложо үгэхэһөө гадна, атлантическа союзтай хамта «аюулгүй байдал хангаха найдабари боложо үгэнэ» гэжэ Пинэ саашань мэдүүлээ. «Федеральна Республикын болон Зүүн Германиин хоорондохи холбоо барисаа хүгжөөн, Германиин нэгэдэлые һэргээлгые» буруушаажа байһыень мэдэхээр үгэ тэрэ хэлэһэн байна.

Удаань Урда-африканска союзай түлөөлэгшэ Дю-Плесси үгэ хэлээ. Тиихэдээ «дотоодын хэрэгүүдтэ хамааралсалга» болохо гэһэн шалтаг бариад Урда-африканска союзда байдаг индийскэ уг гарбалтай хүнүүдэй байдал тухай, Урда Африкада үндэһэ яһанай илгаа гарталга тухай асуудалые ООН зүбшэн хэлсэхэ эрхэгүй гэжэ тэрэ хэлээ.

Генеральна Ассамблейн сесси дээрэ эдэ асуудалнуудые зүбшэн хэлсэлгэдэ делегацимнай хабаадалсахагүй гэжэ тэрэ мэдүүлээ.

Уласхоорондын түгшүүрилые һуларуулха хэрэгтэ Советскэ Союз горьтой туһа нэмэри оруулаа гэжэ Голландиин түлөөлэгшэ гадаадын хэрэгүүдэй министр Лунс тэмдэглээ. Энэнь «бүхы дэлхэй дээрэ эб найрамдал хангагдаха бэзэ гэһэн найдабари бүхы оронуудай арадуудта түрүүлээ» гэжэ тэрэ хэлээ. Тиимэһээ, дэлхэйн эгээн хүсэтэй хоёр гүрэнүүдэй—Холбоото Штадуудай болон Советскэ Союзай уласхоорондын тон шухала асуудалнуудаар хэлсээ туйлахые хүсэжэ байһаниинь ехэ һайн байна гэжэ Лунс хэлээ.

Тиихэтэй хамта уласхоорондын түгшүүрилые саашадань һуларуулга Советскэ Союзһаа, тэрэнэй зүгһөө «буулта» хэлгэһээ дулдыдаха гэһэн хэбэртэйгээр Голландиин түлөөлэгшэ хэлээ.

Генеральна Комитедэй заседани

НЬЮ-ЙОРК, сентябриин 30. (ТАСС). «Уласхоорондын түгшүүрилые саашадань һуларуулха ба уласхоорондын харилсан ажаллалга хүгжөөхэ хэмжээнүүд тухай» асуудалые Генеральна Ассамблейн X сессиин зүбшэхэ зүйлдэ оруулха тухай СССР-эй делегациин оруулһан дурадхалые Генеральна Комитет үсэгэлдэр зүбшэн хэлсээ. Энэ дурадхалые үндэһэлэн баримталжа СССР-эй түлөөлэгшэ В. В. Кузнецов үгэ хэлээ.

«Уласхоорондын түгшүүрилые саашадань һуларуулха ба уласхоорондын харилсан ажаллалга хүгжөөхэ хэмжээнүүд тухай» советскэ делегациин дурадхаһан асуудалые Генеральна Ассамблейн зүбшэхэ зүйлдэ оруулха хэрэгтэй гэжэ США-гэй түлөөлэгшэ К. Лодж хэлээ. Дурадхагдаһан асуудалые Ассамблейн зүбшэхэ зүйлдэ оруулхын түлөө манай делегаци голосовалха байна. Тиихэдээ, энэ асуудал тушаа Ассамблейн зохихо комитедэй заседани дээрэ һанамжаяа хэлэхэ байнабди гэжэ США-гэй түлөөлэгшэ мэдүүлээ.

Генеральна Комитет хадаа СССР-эй делегациин дурадхаһан энэ асуудалые зүбшэхэ зүйлдэ оруулхыень ба хаража үзэхын тулада нэгэдэхи комитедтэ (политическэ асуудалнуудай ба аюулгүйн асуудалнуудай талаар) тэрэниие дамжуулан үгэхыень Генеральна Ассамблейдэ һайшааһан байна. Тэрээн тушаа нэгэшье делегаци арсалта хээгүй.

Баруун Ириан тухай пунктые зүбшэхэ зүйлдэ оруулха тухай асуудалые Генеральна Комитет мүн лэ зүбшэһэн байна. Юуб гэхэдэ, Генеральна Комитедэй үнгэрһэн заседани дээрэ энэ асуудал шиидхэлгые хэдэн хоногто хойшолуулха гэжэ хэлсэгдэһэн байгаа бшуу.

Баруун Ириан тухай асуудалые зүбшэн хэлсэлгэдэ хабаадалсахын тулада Генеральна Комитедэй гэшүүд бэшэ Индонезиин, Индиин, Голландиин ба Австралиин түлөөлэгшэд өөһэдэйнь гуйлтаар уригдаа.

Тус асуудалые Генеральна Ассамблейн энэ сессиин зүбшэхэ зүйлдэ оруулхые арсажа, Голландиин, Шэнэ Зеландиин, Австралиин, Франциин түлөөлэгшэд үгэ хэлээ.

Генеральна Комитет хадаа Баруун Ириан тухай асуудалые Ассамблейн зүбшэхэ зүйлдэ оруулха гэһэн шиидхэбэри долоон голосоор баталан абаа. Табан голос буруушаажа үгтэһэн байха юм.

Профсоюзуудай бүхэдэлхэйн федерациин 10 жэлэй ойе ба Франциин Ажалай бүгэдэниитын конфедерациин 60 жэлэй ойе Парижда һайндэрлэбэ

ПАРИЖ, сентябриин 29. (ТАСС). Профсоюзуудай бүхэдэлхэйн федерациин (ВФП) 10 жэлэй ойе болон Франциин Ажалай бүгэдэниитын конфедерациин (ВКТ) 60 жэлэй ойе Парижда үсэгэлдэр һайндэрлэбэ. Хоёр ойе ёһолон тэмдэглэхын тулада хариин оронуудай айлшад, тэрэ тоодо СССР-эй, Хитадай Арадай Республикын болон Чехословацка Республикын профсоюзуудай делегацинууд металлистнуудай байшан соо суглараа. ВФП-гэй түрүүлэгшэ Ди Витторио, ВФП-гэй генеральна секретарь Луи Сайян болон Латинска Америкын ажалшадай конфедерациин түрүүлэгшэ Ломбардо Толедано гэгшэд эндэ ерэһэн байна. Тэрэшэлэн ВКТ-гэй генеральна секретарьнууд Бенауа Фрашон ба Ален Ле Леап, Франциин коммунистическэ партиин ЦК-гэй секретарь Жак Дюкло болон Французска коммунистическэ партиин бусад хүтэлбэрилэгшэд, Франциин бусад хэдэн прогрессивнэ организацинуудай түлөөлэгшэд мүн лэ эндэ байлсаа.

Советскэ профсоюзуудай делегацине хүтэлбэрилэгшэ, ВЦСПС-эй түрүүлэгшын орлогшо Л. Соловьев амаршалгын үгэ хэлээ.

Профсоюзуудай бүхэдэлхэйн федерацида советскэ профсоюзуудай зүгһөө туг болон бэлэгүүдые барюулһанайнгаа һүүлээр, хүдэлмэришэнэй бүхэдэлхэйн хүдэлөөндэ Франциин Ажалай бүгэдэниитын конфедерациин элитэ ехэ үүргэ дүүргэдэг байһыень Л. Соловьев тэмдэглээ. Мүн французска хүдэлмэришэн ангиин шухала интересүүдэй ба эрилтэнүүдэй түлөө, французска профсоюзна хүдэлөөнэй нэгэдэлые бэхижүүлхын түлөө, эб найрамдалай болон Франциин һалбаран хүгжэлгын түлөө тэмсэлдэ шэнэ амжалтануудые туйлахыень советскэ профсоюзуудай болон СССР-эй бүхы ажалшадай зүгһөө тэрээндэ хүсөөд, Л. Соловьев ВЦСПС-эй даалгабаряар ВКТ-гэй хүтэлбэрилэгшэдтэ туг барюулаа. «Франциин ба СССР-эй ажалшадай ахадүүгэй эбдэршэгүй хани барисаанай түлөө» гэһэн үгэнүүд тэрэ туг дээрэнь бэшэгдэнхэй.

Профсоюзуудай бүхэхитадай федерациин Гүйсэдхэхэ комитедэй түрүүлэгшын орлогшо Лю Чжан-шэн, ВФП-гэй түрүүлэгшэ Ди Витторио амаршалгын үгэнүүдые хэлээ.

Японии ээзд баяшуулай түлөөлэгшэд Москвада ерэбэ

Японо-советскэ ассоциацида ородог японско фирмэнүүдэй түлөөлэгшэдэй хоёр бүлэг Софиһаа болон Парижһаа сентябриин 27 ба 29-дэ Москвада ерээ. Тэдэниие Г. Сетаро Инакацу толгойлно. Эдэ түлөөлэгшэдые Худалдаа наймаанай бүхэсоюзна палата уриһан байгаа.

Худалдаа наймаанай бүхэсоюзна палатын генеральна секретарь нүхэр Г. С. Чуров, советскэ гадаадын худалдаа наймаанай организацинуудай түлөөлэгшэд японско ээзд баяшуулай түлөөлэгшэдые Внуковска аэродром дээрэ угтаа.

ООН-эй генеральна секретарь Д. Хаммаршельд завтрак үгэбэ

НЬЮ-ЙОРК, сентябриин 30. (ТАСС). ООН-эй Генеральна секретарь Д. Хаммаршельдын үсэгэлдэр үгэһэн завтрак дээрэ ООН-эй Генеральна Ассамблейн X сессидэ СССР-һээ ошоһон делегацине толгойлогшо В. М. Молотов байлсаа.

СССР-эй делегациин гэшүүд В. В. Кузнецов, Я. А. Малик, А. А. Соболев завтрак дээрэ мүн лэ байлсаа.

Хитадай арадай һайндуратанай зургаан дивизиин Корейһээ гаргагдахаа байһан тухай Синьхуа агентство нигэжэ бэшэнэ

ПЕКИН, сентябриин 29. (ТАСС). Хитадай арадай һайндуратанай зургаан дивизи Корейһээ Хитад руу октябрьда бусаагдаха гэжэ Хитадай арадай һайндуратанай штабай түлөөлэгшэ мэдээсээ гээд. Синьхуа агентствын корреспондент Пхеньянһаа дамжуулна.

Хойто-Байгалай залуу мичуринецууд

Холын Хойто-Байгалай аймаг «хүйтэн газар» гэжэ тоологдодог байгаа. Эндэхи зон хартаабха, капуста, морковь гэхэ мэтын культуранууд эндэ ургажа шадахагүй гэжэ һанадаг һэн. Тиимэ байбашье, Дээдэ-Заимска долоон жэлэй һургуулиин юннадуудай кружогой гэшүүд агууехэ эрдэмтэ Мичуринай заабариһаа һургаал абан, түрэл нютагтаа шэшэ шэнэ культурануудые ургуулха гэжэ эсэшэ сусашагүйгөөр хүдэлмэрилбэ. Юннадуудай кружогые биологиин залуу багша, комсомолка Тамара Афанасьевна Помигалова удариддаба. Ехэ олон һурагшанар энэ кружогто хүдэлхэеэ ороо һэн. Мүн колхоз кружогойхидто газар үгэһэн байна. Тиигээд юннадууд ороoһото-бобово, овощной, бахчева ба бусад олон культурануудай үрэһэ захижа асараад, тэдэнээ горьтойхон газар дээрэ агротехническэ заабаряар тарижа ургуулһан байна. Энэ жэл орой болотор ехэ хүйтэн байгаашье һаань, зунай үедэ һуралсалай участок дээрэ кружогой гэшүүдэй хүдэлмэри һайнаар эмхидхэгдээ. Һургуулиинхид участок дээрээ хододоо буртаг үбһэ түүдэг, уһалдаг байгаа. Мүн минеральна үтэгжүүлгэ оруулагдаа.

Энээнэй ашаар участок дээрэнь кукуруза үргэн набшаһатайгаар, үндэрөөр (180 сантиметр хүрэтэр) ургаба. Мүн шэнниисэ, помидор, тыквэ, үгэрсэ, репэ, морковь баһал һайнаар ургаа.

—Хэрбээ энээнһээ урда … зарим зоной манай худ… ридэ этигэлгүйгөөр ханд… байгаа һаань, бидэ мүнөө … лын хүйтэн газар» Хойто-Б… галда түрүү советскэ, м… ринска агротехникые хэр… жэ, ороoһото-бобово, о… ной, бахчева ба бусад ку… рануудай эрхим ургаса аб… болохо байна гэжэ бо… дээрэнь харуулбабди,—… эндэхи долоон жэлэй … гуулиин юннадууд хэлэнэ.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: юннад… кружогой гэшүүн 2-дохи … сай һурагша Люся Ха… өөрынгөө ургуулһан са… свёклые хуряажа байна.

И. Денисовэй фото…

Футболоор БМАССР-эй кубок абахЫн түлөө

Футболоор БМАССР-эй кубок абахын түлөө республикын городуудаар уулзалганууд болоо.

Городок городто транспортын «Локомотив» обществын футболистнууд тэндэхи футболистнуудтай наадаа. «Локомотив» обществын коллектив 4:2 тоотойгоор Городок городой командые илаһан байна.

Кяхта городто тэндэхи футболистнар Улан-Удын «Байкал»… латай мүрысөө. Үсэд шанга… даанай урда кяхтынхид а… 4:3 тоотойгоор шүүгээ.

Ингэжэ транспортын «Лок… ба Кяхта городой футболис… хад финальна уулзалгада х… саха эрхэ олобо.

Е. Ни…

Редактор Д. Л. ЛОБСА…

СССР-эй арадай ажахые һэргээн бодхоохо б… хүгжөөхэ гүрэнэй табадахи урьһаламжа

1955 оной сентябриин 19-дэ Смоленск городто бол… үныень түлэлгын 1-дэхи тиражай

СПРАВОЧНА ТАБЛИЦА

Урьһаламжа гаргалгЫн условиин ёһоор үны… түлэхэ болоһон облигацинуудаар тоосоо хэ… 1955 оной октябриин 1-һээ эхилхэ юм

Урьһаламжын разряд бүхэнэй доро дурсагдаһан серинүү… 50 номерой (№ 01-һээ № 50 хүрэтэр) облигацинууд үнэ т… тиражда тудаба

Серинүүдэй №№	Серинүүдэй №№	Серинүүдэй №№	Серинүүдэй №№	Серинүүдэй №№	Серинүүдэй №№	Серинүүдэй №№
080016	082772	085520	088209	090192	092618	094907
080027	082816	085573	088248	090203	092623	094969
080037	082868	085640	088250	090237	092624	095018
080045	082894	085642	088258	090255	092676	095031
080054	083087	085691	088274	090307	092708	095046
080161	083128	085733	088298	090333	092762	095056
080219	083235	085855	088326	090352	092788	095082
080289	083259	085964	088341	090375	092829	095122
080349	083305	085995	088358	090469	092975	095135
080372	083422	086000	088374	090505	092994	095141
080374	083423	086005	088416	090561	093113	095160
080419	083512	086011	088437	090723	093120	095205
080504	083528	086012	088501	090824	093123	095212
080525	083569	086060	088537	090836	093251	095295
080561	083581	086152	088549	090365	093252	095316
080566	083743	086177	088636	090882	093325	095348
080569	083770	086183	088689	090893	093379	095366
080572	083861	086201	088715	090897	093391	095415
080588	083864	086226	088747	090934	093133	095421
080636	083902	086254	088776	091110	093477	095461
080682	083908	086278	088829	091138	093519	095545
080717	083914	086397	088835	091196	093529	095574
080739	084014	086399	088902	091200	093546	095600
080740	084058	086403	088976	091217	093575	095656
080750	084086	086407	089017	091237	093618	095730
080767	084119	086494	089069	091313	093658	095759
080788	084131	086507	089073	091321	093670	095774
080811	084144	086589	089184	091341	093681	095802
080850	084176	086636	089212	091352	093694	095867
080900	084199	086690	089253	091412	093708	095950
080946	084278	086701	089270	091424	093773	096055
081004	084286	086715	089310	091436	093791	096059
081236	084322	086737	089375	091462	093796	096084
081239	084375	086758	089424	091521	093890	096086
081247	084405	086772	089446	091528	094063	096124
081328	084412	086872	089473	091543	094102	096127
081389	084432	086908	089504	091624	094118	096196
081501	084454	086937	089506	091626	094188	096215
081518	084683	086983	089511	091749	094189	096231
081541	084764	087002	089542	091756	094192	096246
081611	084770	087032	089563	091841	094268	096248
081649	084798	087063	089578	091922	094298	096260
081725	084924	087176	089585	091969	094317	096277
081734	084951	087433	089656	092122	094348	096278
081794	084980	087551	089667	092126	094375	096343
081866	085080	087563	089677	092145	094433	096383
081878	085119	087585	089731	092146	094474	096433
081919	085125	087598	089747	092150	094514	096465
082055	085128	087611	089751	092202	094557	096489
082184	085145	087632	089775	092212	094651	096503
082186	085188	087647	089785	092232	091652	096548
082249	085206	087782	089920	092234	094663	096577
082277	085211	087821	089932	092285	094699	096592
082299	085311	087851	089942	092296	094711	096618
082312	085350	087889	089963	092369	094726	096718
082433	085359	087901	090053	092399	094732	096805
082441	085376	087906	090072	092437	094751	096821
082519	085390	087970	090108	092455	094762	096852
082605	085446	088016	090114	092501	094829	096978
082609	085418	088023	090126	092514	094849	097026
082621	085489	088026	090140	092518	094873	097061
082675	085490	088157	090152	092547	094897	097100
082749	085507	088165	090163			

Үнэ түлэлгын тираж үнгэргэхэ Комиссиин Түрүү… ажалшадай депутадуудай Смоленскэ областной Соведэй гүй… комитедэй түрүүлэгшэ Т. И. Соко…

Комиссиин харюусалгата секретарь М. А. Сми…

Адрес редакции: г. Улан-Удэ, ул. Ленина, 26. Телефоны редакции: редактора — 46-32. заместителя редактора—32-74, отв секретаря — 27-37, партийной жизни, сельского хозяйства — 47-59, пропаганды и переводов — … культуры и быта, промышленности—34-05, местной информации и писем — 24-74, корректорская — 32-67, бухгалтерия 37-32. Для междугородных переговоров — 16.

Н—00579. Типография министерства Культуры Бурят-Монгольской АССР. Зак. №